

Onderzoeksresultaten oogsten

UNC-ZH PUBLIEKSJAARVERSLAG 2025

**Samenwerken
aan
ouderenzorg**

Samenwerken aan ouderenzorg

4	Voorwoord Wilco Achterberg
6	2025 in vogelvlucht
8	Over het UNC-ZH
10	Het UNC-ZH in het LUMC
11	(Inter)Nationale samenwerkingen UNC-ZH
12	De slogan in de praktijk
14	20 jaar UNC-ZH
20	Versterking van de organisatie
22	Een vliegende start van het UNC-ZH valorisatieteam
24	Promoties

32	Kennis maken in de praktijk
34	Kennismaken: nieuwe projecten en onderzoekers
34	Nieuwe onderzoeken
35	Ontwikkelde producten
36	Nieuwe junior onderzoekers
37	Nieuwe senior onderzoekers
38	Stimuleringssubsidie 2025
39	Kennis maken samen met
39	Productieve schrijfdagen in Egmond aan Zee
39	Samenwerken maakt sterker! UNC-ZH en AWVB bundelen krachten
40	'Samen Uit, Samen Thuis': een toolkit ter ondersteuning van groepsverhuizingen in het verpleeghuis
41	UNC-ZH onderzoekers werken (inter)nationaal samen

44	Kennis delen
46	Ontwikkelde producten
50	Bijeenkomsten
50	Jaarlijks UNC-ZH symposium: Samenwerken aan betekenisvolle zorg!
52	Voorjaarsoverleg: WOC-voorzitters, linking pins en UNC-ZH staf komen samen
53	Geslaagde kenniscafés
55	Webinars
55	Kennis delen tijdens webinars
56	Het UNC-ZH laat van zich horen op (inter)nationale congressen en symposia!

60	Kennis toepassen
62	Ontwikkelde producten
62	Receptenboek Christine Koevoets
62	e-learning 'Wat is eHealth?' & 'Wat is eHealth in de geriatrische revalidatie?'
63	Instructievideo (animatie) Pijnprotocol bij afasie
63	Video onderzoek Cared-4
63	Samen uit, Samen thuis – verhuisbox
64	Onderwijs
64	Verbinding tussen onderwijs en onderzoek: in gesprek met Maaïke Scheffers
65	Bijeenkomsten
65	Aan de slag met de CREATE-tool
66	Samenwerking in onderwijs en het UNC-ZH: De zorg van de toekomst

68	Wetenschappelijke publicaties
70	Nederlandstalige artikelen en (vak)media
71	Colofon

Inhoud

Onderzoeksresultaten oogsten

Voorwoord Wilco Achterberg

2025 was voor het UNC-ZH een sprankelend jaar waarin we met elkaar, zorgorganisaties, universiteit en onderwijsinstellingen, hele mooie dingen hebben gedaan. Op het gebied van 'kennis maken' hadden we maar liefst zes prachtige en praktijkrelevante promoties, die allemaal inhoudelijk terugkomen in dit jaarverslag. Ook is dit jaar ons nieuwe valorisatieteam op stoom gekomen om 'kennis delen' te verbeteren. Heel mooi om te zien, dat we de kennis die we maken, nu op heel veel verschillende manieren delen, niet alleen maar factsheets, maar ook animaties, e-learnings, onderwijsprogramma's en zelfs een receptenboek. Natuurlijk hadden we ook weer ons jaarlijks congres en verschillende goedbezochte kenniscafés.

Ook werd het jaar sprankelend door onze jubileumactiviteiten. Spectaculair was het grote jubileumfeest, waarvan uit weer eens heel andere disciplines werd toegelicht hoe kennis kan inspireren, hoe observaties ons op het verkeerde been kunnen zetten, en hoe je van een giftige slang kunt houden. Klapstuk was toch wel Mart Hoogkamer, die de zaal bijna deed ontploffen. In dit jaarverslag kijken Monique Caljouw en ik ook nog terug op die 20 jaar, en wat er in die tijd allemaal is gebeurd.

"20 jaar UNC-ZH, een sprankelend jubileumjaar om trots op te zijn!"

Door dit jaarverslag heen, zien jullie verschillende keren een foto of vermelding van een linking pin. Deze zorgprofessionals uit de lidorganisaties hebben zich enorm goed ontwikkeld, als de verbinders tussen het LUMC en de werkvloer. De afgelopen jaren zijn ze ook steeds meer een team geworden, en dat team is zo ontzettend creatief en positief, dat ook daar bij mij het woord 'sprankelend' steeds weer naar boven komt. Niet alleen realiseren de linking pins zich dat we kennis nodig hebben om goede zorg te geven, maar het geeft ze ook zo veel werkplezier!

Natuurlijk kunt u in dit jaarverslag ook lezen over onze samenwerkingen nationaal, zoals met de andere academische werkplaatsen ouderenzorg waarmee we o.a. de 'verhuistool' hebben ontwikkeld. Maar ook internationaal hebben we weer een mooi jaar gehad. Wat is er speciaal om te melden? Wij zijn erin geslaagd om samen met de gemeente Leiden en anderen, het belangrijke internationale congres van International Psychogeriatric Association naar onze stad te halen! Dat zal plaatsvinden van 1-3 juli 2026 in Leiden, en ik kan u verklappen- ook dat wordt weer sprankelend!

Wilco Achterberg
Hoogleraar Ouderengeneeskunde
Voorzitter UNC-ZH Voorzitter UNC-ZH

"20 jaar UNC-ZH, een sprankelend jubileumjaar om trots op te zijn!"

6

Promoties

12

Lidorganisaties

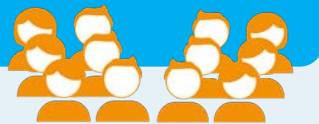
7

Site-bezoekers uit
7 landen

69

Presentaties
nationaal en
internationaal

22

Studentenonderwijs

4.100

Downloads vanaf
de website

18

Ontwikkelde
producten voor
kennis maken,
delen en
toepassen

6

Bijeenkomsten

38.400

Aantal video-weergaven

23

Lopende onderzoeken

2025 in vogelvlucht

Met wetenschappelijk onderzoek de ouderenzorg verbeteren

Het UNC-ZH is een netwerk van het LUMC en 12 ouderenzorginstellingen in Zuid-Holland. Deze 13 organisaties kennen het belang van wetenschappelijk onderzoek voor verbetering van de ouderenzorg. In het UNC-ZH zetten zij zich gezamenlijk in om dit onderzoek te stimuleren, mogelijk te maken en uit te voeren. De academische werkplaats UNC-ZH ontvangt jaarlijks financiering van ZonMw in opdracht van het ministerie van VWS. Hiermee wordt gewerkt aan de opbouw van de kennisinfrastructuur binnen het programma Kennisinfrastructuur Academische Werkplaatsen Ouderenzorg. Deze structurele bevestiging van het maatschappelijk belang geeft het UNC-ZH meer stabiliteit en duurzaamheid en de mogelijkheid om nog effectiever te kunnen bijdragen aan de verbetering van ouderenzorg.

In 2025 zijn verdergaande stappen gezet in stabiliteit, duurzaamheid en effectiviteit. Dit jaaroverzicht stelt het delen van nieuwe kennis centraal, nationaal en internationaal. De onderwerpen van onderzoek komen direct uit de praktijk en sluiten aan bij maatschappelijke vraagstukken, zoals de vergrijzing van de bevolking en toename van het aantal mensen met dementie. Met deze nieuwe kennis helpen we de langdurige zorg te verbeteren.

De animatie Wat doet het UNC-ZH geeft een goed beeld van de activiteiten van het netwerk.

BEKIJK DE ANIMATIE

De verbinding met het LUMC

De aandachtsgebieden van het UNC-ZH sluiten binnen het LUMC aan bij de Academische werkplaats voor Geriatrie in de Eerstelijns en langdurige zorg (AGE). Deze werkplaats voor geriatrie is onderdeel van de afdeling Public Health en Eerstelijnsgeriatrie (PHEG) van het LUMC. Het doel van het onderzoeksprogramma AGE is het verbeteren van (de organisatie) van medische zorg aan ouderen, gebaseerd op wetenschappelijke kennis en evidentie. Het UNC-ZH draagt hieraan bij door de zorgpraktijk, het onderzoek en onderwijs/nascholing zo veel mogelijk te integreren.

Verstevigde samenwerking binnen het LUMC

In het LUMC werken verschillende afdelingen op onderwijs en/of onderzoek gericht op de ouderenzorg en verpleegkunde. In 2025 zijn de volgende samenwerkingen nog sterker en concreter geworden.

LEGend onderzoeksthema en website

LEGend staat voor: Lifecourse Epidemiology and Geroscience. Dit onderzoeksthema op veroudering laat zien wat er gebeurt op onderzoeksgebied binnen het LUMC. Het doel is om onderwijs en wetenschappelijke kennis op dit onderwerp te verbinden en te benutten. Via de website leidenlifecoursegeroscience.nl blijf je op de hoogte van de laatste ontwikkelingen en evenementen.

Academische Verpleegkunde

Het programma Academische Verpleegkunde richt zich op de vorming van de Academische Verpleegkunde binnen het LUMC, en verpleegkundigen uit ons netwerk zijn ook van harte welkom. Het is voor en door verpleegkundigen, waarin patiëntenzorg, onderwijs en onderzoek op het hoogst mogelijke niveau geïntegreerd en uitgevoerd worden. Vanuit het UNC-ZH maken we ons ook hier hard voor en is er een nauwe samenwerking met dit LUMC-programma.

LUMC Centrum Ouderengeneeskunde (LCO)

Het LCO wil vanuit het LUMC bijdragen aan 'passende zorg voor ouderen, altijd en overal'. Hiervoor gebruiken we onderzoek, onderwijs, opleiden en zorg(innovatie). Binnen het LCO zijn ouderen de belangrijkste co-creators en motivatoren. Het LCO staat hiermee voor een brede LUMC-samenwerking, startend bij de afdelingen Ouderengeneeskunde en PHEG. Het UNC-ZH is hierin een sterke partner voor de contacten, kennisontwikkeling en verbetering van de ouderenzorg buiten het ziekenhuis. Onderzoekers binnen het LCO wisselen kennis en ervaringen uit tijdens een wekelijkse wetenschapsbijeenkomst. Ook zijn er 1 keer per jaar gezamenlijke schrijfdagen om onderzoekers te inspireren, ondersteunen en te stimuleren.

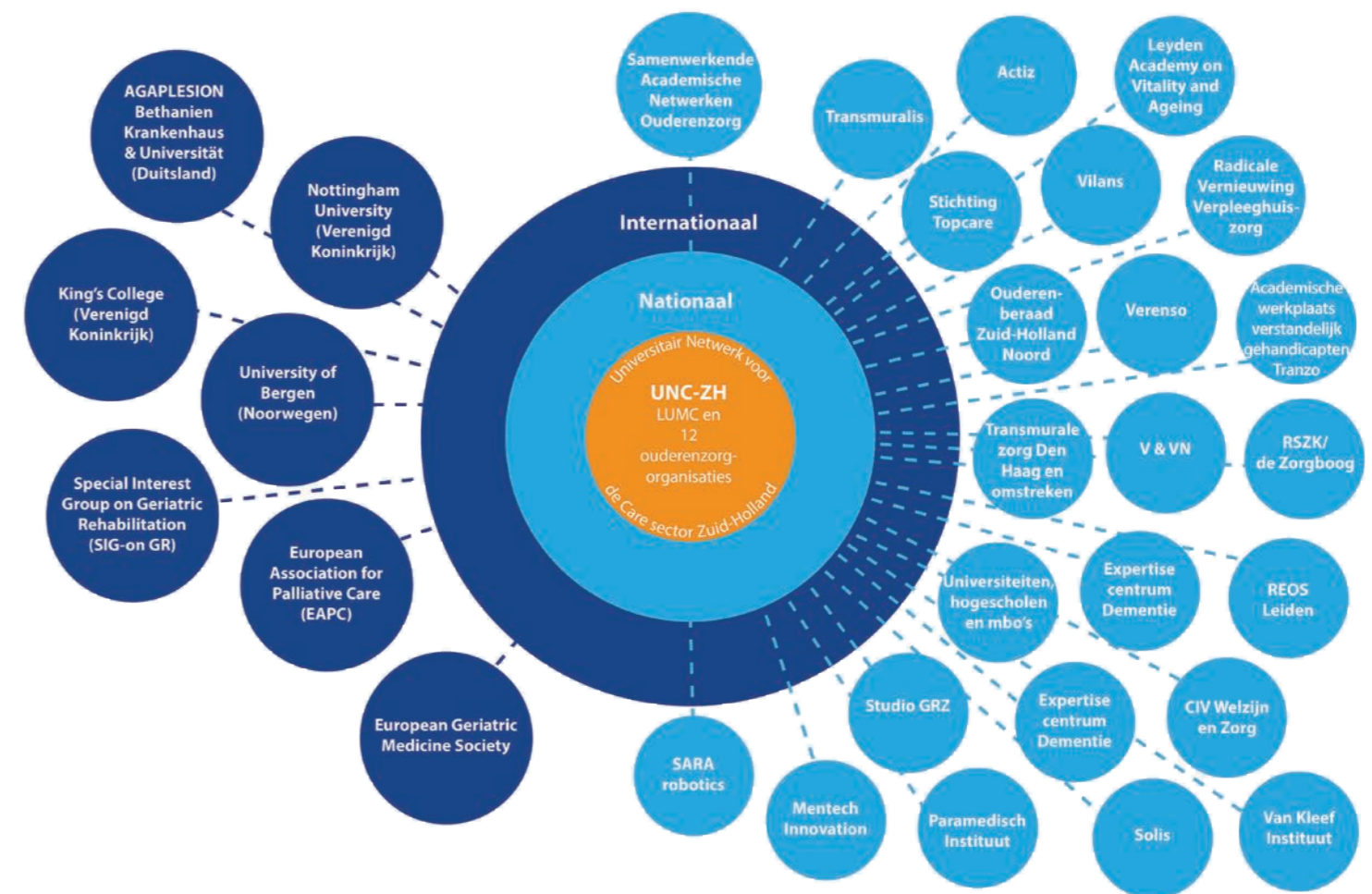
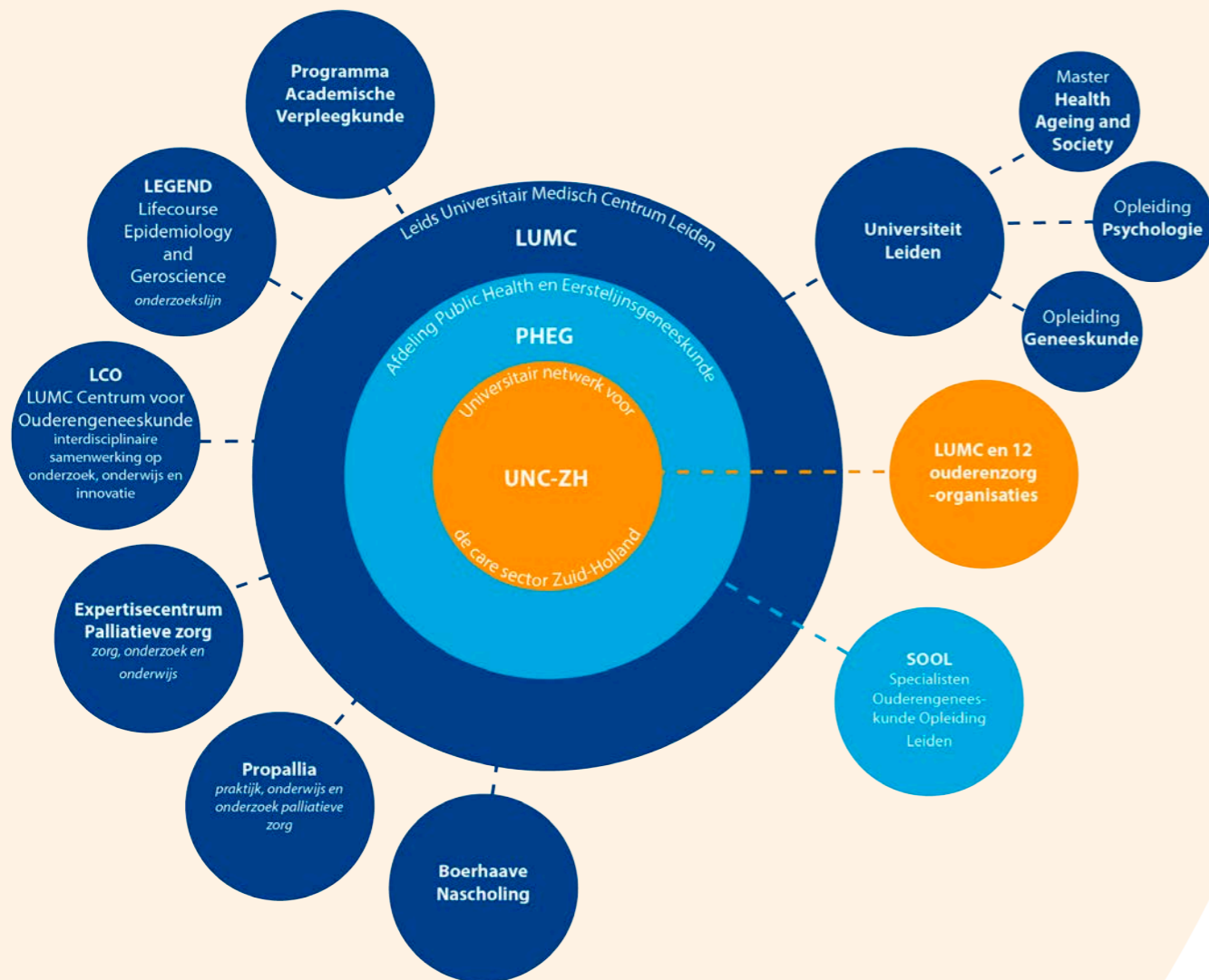

Universitair Netwerk
voor de Care sector
Zuid-Holland

Onderzoek in én met de ouderenzorg,
voor goede ouderenzorg

Het UNC-ZH in het LUMC

(Inter)nationale samenwerkingen UNC-ZH

De slogan in de praktijk

Complexe zorg vraagt om onderzoek

Bij ouderen spelen vaak meerdere aandoeningen tegelijk een rol, welke gevolgen hebben voor hun welbevinden en herstel. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een gebroken heup door een val, maar tegelijkertijd ook bloedarmoede of dementie. Dit maakt de zorg vaak complex. Als zorgverlener moet je weten wat je doet. Wetenschappelijk bewezen behandelingen zijn daarbij van groot belang.

De activiteiten van het UNC-ZH zijn samengevat in de slogan: 'Samen kennis maken, kennis delen en kennis toepassen'. Dit klinkt als een brede opgave maar geeft tegelijkertijd een toespitsing op onze taken. Binnen het UNC-ZH werken we met vijf aandachtsgebieden. De speerpunten 'herstel' en 'welbevinden' zijn overkoepelend: alle onderzoeken relateren aan een of beide speerpunten. Herstel is letterlijk genezing en terugkeer naar een vroegere, betere toestand. Hierbij draait het om het verbeteren van functioneren, verminderen van beperkingen en vergroten van participatie die het gevolg zijn van een onderliggende stoornis of ziekte. Welbevinden gaat om de mate waarin iemand tevreden, comfortabel, gezond of gelukkig is met zijn leven. De eigen lichamelijke en psychosociale gezondheid en de omstandigheden waarin iemand leeft zijn bepalend voor de mate van welbevinden.

Kennis maken

In 2025 liepen 23 onderzoeken op de 5 aandachtsgebieden en twee speerpunten. Het kennis maken houdt ook het stimuleren van onderzoek in, het ophalen van vragen uit de praktijk en het uitvoeren van de lopende onderzoeken.

Kennis delen

Via het publiceren van wetenschappelijke artikelen, het organiseren van webinars, symposia, workshops, maken van factsheets, berichten plaatsen op sociale media, versturen van nieuwsbrieven en andere communicatiemiddelen deelden wij opgedane kennis. Ook deelden wij voorbeelden uit de praktijk via de website, sociale media en nieuwsbrieven. Zo veel mogelijk maken wij de vertaalslag naar begrijpelijke taal met verwijzing naar de wetenschappelijke toepassing. Ons netwerk geeft de mogelijkheid voor laagdrempelige onderlinge kennisuitwisseling. Het kennis delen is gericht op onderzoekers, zorgprofessionals, cliënten, naasten en steeds meer op zorgverleners van de toekomst via het onderwijs. Lees hier meer over in het hoofdstuk kennis delen.

Kennis toepassen

Door de vertaling te maken naar de praktijk is het mogelijk de opgedane kennis toe te passen, zoals gesprekshulpen, toolkits en behandelprogramma's. Niet alle onderzoeken lenen zich hiervoor of vragen om verder onderzoek. Met de praktische vertaling maken wij het gemakkelijker om een interventie op te pakken. Ook hierbij is het van belang dat medewerkers goed worden ondersteund. In dit kader hebben we een bijeenkomst georganiseerd over de toepassing van de CREATE-tool voor medewerkers van lidorganisaties. Daarnaast vinden wij de toepassing van deze kennis in het onderwijs ook belangrijk. Lees meer hierover in het jaarverslag. Voor 2026 blijft dit een van onze focuspunten.

Waar zitten de kennishiaten?

Kennisagenda Langdurige Ouderenzorg verder aangevuld en heeft nieuwe naam

Op welke thema's zien we kennishiaten? Op welke onderwerpen is nieuwe kennis nodig om de langdurige ouderenzorg te verbeteren? De zes samenwerkende Academische Werkplaatsen Ouderenzorg (SANO)

lanceerden in 2022 een Kennisagenda Langdurige Ouderenzorg. Jaarlijks verschijnt er tijdens de SANO Wetenschapsdag een update van deze Kennisagenda. Om de onafhankelijke en wetenschappelijke insteek van de Kennisagenda te benadrukken, voert deze vanaf 2025 de naam: 'Kennisagenda Wetenschappelijk Onderzoek Langdurige Ouderenzorg'.

In de nieuwe editie van oktober 2025 zijn twee nieuwe thema's aan de Kennisagenda toegevoegd. Het gaat om de thema's Eenzaamheid en Welbevinden. Veertien thema's zijn geactualiseerd op basis van recente inzichten en bronnen. Met de kennisagenda beschikt de langdurige ouderenzorg over een kompas dat inzicht geeft in huidige

kennistekorten en helpt bij prioritering van kennisontwikkeling. De agenda ondersteunt beleid dat gericht is op duurzame en goede zorg voor ouderen in een kwetsbare positie en geeft richting aan nieuwe onderzoekprogramma's.

Met de toevoeging van twee nieuwe kennisthema's behelst de actuele editie van de kennisagenda 21 kennisthema's. Jaarlijks worden de uitwerkingen van de opgenomen thema's waar nodig geactualiseerd. De zes samenwerkende Academische Werkplaatsen Ouderenzorg (SANO) monitoren de actualiteit van de agenda.

Kennisthema's in versie 2024:

- Advance care planning
- Rol leefomgeving in kwaliteit van leven en zorg
- Geriatrische revalidatie
- Leeromgevingen in de langdurige ouderenzorg
- Mantelzorg voor hulpbehoevende ouderen
- Ethische dilemma's
- Participatie van ouderen in onderzoek
- Hanteren van en interventies voor probleemgedrag bij bijzondere doelgroepen
- Eigen regie
- Implementatie van verbeteringen in de klinische praktijk van de langdurige ouderenzorg
- Infecties en antibioticaresistentie
- Betekenisvolle activiteiten voor mensen met dementie
- Zorgtechnologie
- Medicatieveiligheid
- Data geïnformeerde zorg en data infrastructuur
- Reablement
- Dementie op jonge leeftijd
- Interprofessioneel samenwerken
- Samen beslissen

Toegevoegd in 2025:

- Eenzaamheid
- Welbevinden

Een terugblik

Met Wilco Achterberg – hoogleraar en voorzitter UNC-ZH – en Monique Caljouw – universitair hoofddocent en vicevoorzitter UNC-ZH – blikken we terug op 20 jaar UNC-ZH.

Hoe lang zijn jullie al bij het UNC-ZH betrokken? En in welke rol?

• **MONIQUE** • Ik ben op 1 februari 2008 bij het UNC-ZH begonnen. Ik was de rechterhand van de toenmalige voorzitter, Herman Cools, en had veel rollen: coördinator, vicevoorzitter en onderzoeker. We waren toen heel klein, hadden weinig budget en er liep één groot onderzoek: de CRANBERRY-studie waarop ik ben gepromoveerd. Daardoor heb ik alle organisaties leren kennen en voor het eerst een grote studie in verpleeghuizen gedaan. In de jaren daarna was het vooral bouwen aan de infrastructuur, zoals het opzetten van het bestuurdersoverleg en het WOC-voorzittersoverleg. Dat waren de belangrijkste zaken tot Wilco kwam.

• **WILCO** • Ja, ik ben in oktober 2010 gekomen. Voor die tijd had ik in Amsterdam meegewerkt aan de opzet van het Universitair Netwerk Ouderenzorg (UNO). Toen ik hier kwam, was de vorige hoogleraar al weg en was Jacobijn Gussekloo interim-voorzitter. In de loop van 2011 heb ik dat overgenomen.

Als jullie terugkijken naar die eerste jaren en dat vergelijkt met nu, wat valt er dan op?

• **MONIQUE** • Dat we van pionierend netwerk, waarin altijd praktijkvragen centraal hebben gestaan, gegroeid zijn naar een volwassen netwerk. Nu hebben alle organisaties infrastructures, eigen onderzoeksagenda's en zelfs gepromoveerde onderzoekers. Het is een volwaardig netwerk geworden waarin we werken aan het gelijke belang om de zorg, het functioneren en de kwaliteit van leven van mensen met dementie en ouderen te verbeteren.

• **WILCO** • Wat voor mij opvallend is, is dat het netwerk in het begin maar tussen een paar personen was en dat het alleen over onderzoek ging. Nu is het een grote groep mensen vanuit instellingen en het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC) met één gezamenlijk doel. Het is veel breder dan onderzoek: kennis maken, kennis delen en toepassen. Dat is de groei geweest.

Welke mijlpalen zijn jullie het meest bijgebleven?

• **WILCO** • Het is net als met kinderen die opgroeien. Dat heb je niet altijd in de gaten en dat gaat soms een beetje schoksgewijs. De COVID-periode was daarin een belangrijke mijlpaal: toen bleek hoe goed ons netwerk is en hoeveel we voor de praktijk en het beleid van Nederland kunnen betekenen. En toen ik net kwam, werd de CRANBERRY studie afgerond, dat was ook een mooie mijlpaal.

• **MONIQUE** • Voor mij is het een mijlpaal dat we een goede infrastructuur hebben gemaakt voor het uitzetten van onderzoek naar organisaties. Zelfs nu, met personeelskrapte en meer onderzoek dan vroeger, doen er toch altijd organisaties mee. Dat hebben we als netwerk opgebouwd. Een andere mijlpaal is de structurele financiering die we hebben gekregen in 2018, waardoor we nu natuurlijk veel meer kunnen doen dan daarvoor.

Hoe zouden jullie de reis van het netwerk kort omschrijven?

• **MONIQUE** • Misschien een 'never ending road'?

• **WILCO** • Of dat we op kruissnelheid zijn gekomen. We hebben een lange take-off gehad, maar nu zitten we stabiel. We moeten soms bijsturen, maar we hebben genoeg hoogte.

En als je de mensen binnen het netwerk moet omschrijven?

• **WILCO** • Bevlogen. Met hart en brein. Mensen werken met intrinsieke motivatie en passie.

• **MONIQUE** • Een passende omschrijving is misschien ook verbindend. Het is misschien een standaard woord, maar wel heel typerend voor ons netwerk. Zoals een neuraal netwerk met knooppunten. En als één van die knopen wegvalt, dan blijft het netwerk nog steeds intact.

Wat ligt er nog in het verschiet?

• **MONIQUE** • Verbreding, denk ik. Niet alleen intramuraal maar ook extramuraal, dus naar de ouderenzorg thuis. Technologie gaat denk ik ook wel een grote rol spelen, als ondersteuning van ons werk. En het meer praktisch maken van kennis, iets waar we nu een valorisatieteam voor hebben. Daarmee kunnen we desondanks alle uitdagingen die we de komende jaren in de zorg zullen tegenkomen, toch mooie dingen doen.

• **WILCO** • We hebben natuurlijk wensen op kleinere schaal zoals meer patiëntparticipatie en zichtbaarheid van de ouderengeneeskunde. Maar de grote uitdaging is dat de zorg onder druk staat. Hoe blijven we onze activiteiten doen in een zorgsysteem onder druk? En hoe helpen we om die druk te verlichten? Dat zijn uitdagingen voor de komende jaren.

Is er nog iets wat jullie willen meegeven aan de UNC-ZH collega's?

• **MONIQUE** • Ja, vooral dat we elkaar moeten blijven steunen. We moeten blijven verbinden en blijven praten met elkaar. En ik kijk uit naar de volgende 20 jaar waarin we blijven samenwerken, natuurlijk.

• **WILCO** • Ja, en dat het succes van het netwerk niet het succes van Monique en mij is, maar het succes van alle mensen in de organisaties. Zonder hen kunnen wij niets. Eigenlijk willen wij gewoon iedereen bedanken.

Universitair Netwerk
voor de Care sector
Zuid-Holland

20 jaar UNC-ZH

Jubileumfeest: contact maken

Samen maken we al 20 jaar contact, tussen wetenschap, zorgprofessionals, cliënten en organisaties. Het jubileumfeest was een cadeau aan iedereen die hieraan bijdraagt. Dank voor jullie inzet en betrokkenheid!

Dagvoorzitter Johan Overdevest trapte de dag af, gevolgd door zangeres Henrike Brouwer met een door haar geschreven UNC-ZH lied! Zij veroorzaakte voor de pauze nog voor een humorvolle verwarring

door verkleed als oudere dame trapt de dag af, gevolgd door zangeres Henrike Brouwer met een door haar geschreven UNC-ZH lied! Zij veroorzaakte voor de pauze nog voor een humorvolle verwarring

'Gezellig en leuk om oude en nieuwe bekenden te zien!'

• SHANTY,
FYSIOTHERAPEUT AAFJE •

"UNC-ZH (feest) Waar hersenen malen en mensen stralen."

• AAD VAN KOOT,
CLIËNTENRAAD WZH •

"Ik vond het informatief, creatief en het sprankelt altijd op dit soort events van het UNC-ZH. En trots op onze WZH-collega Manon die in het discussieforum zat!"

• GERDA LYCKLAMA À NIJEHOLT,
LOCATIEMANAGER WZH •

In de ochtend en middag was er een panel: een terugblik met een reis door de afgelopen 20 jaar. Het UNC-ZH startte met een handvol enthousiaste zorginstellingen met slechts een kwartje in de pot!

Leids podium

Twee Leidse en nationaal bekende performers stonden in de middag op het programma. Eén stond vermeld in het programma, maar de tweede was een echte verrassing!

Bioloog Mátyás Bittenbinder van Naturalis Biodiversity Center wist ons te boeien met zijn fascinatie voor slangen. Al van kinds af aan was hij door deze dieren gebiologeerd. Wist je dat van slangengif medicijnen worden gemaakt? Een duidelijke verbinding van wetenschap en toepassing in de praktijk!

Wat een eyeopener! Het is fenomenaal hoe dit onderzoek het sluwe gif van slangen transformeert in levensreddende stollingsmedicijnen.

Tijd voor lunch en contact maken! Een uitgebreide lunch en genoeg plek en tijd voor ontmoeting. Alle lidorganisaties waren aanwezig met informatiestands. Ook de photobooth leverde mooie momenten op.

Toen hij het podium opkwam ging er een golf van verbazing door de zaal. Wauw, Mart Hoogkamer! Niet iedereen was bekend met zijn liedjes maar Mart Hoogkamer kreeg de hele zaal mee. Een feestelijke afsluiting van een fantastische dag!

"Die zwarte knikker!"

Lonneke, fotograaf HWW zorg, werd uit het publiek gehaald bij het psychologische experiment, en had de zwarte knikker!

"Contact maken is samen borrelen!"

Als reactie op de interactieve stand over contact maken en de lekkere hapjes op het jubileumsymposium. Anouk, fysiotherapeut bij HWW zorg

Karin Boon en Dan LeFay bezorgden ons brein magische momenten en wonderlijke inzichten. Met dappere deelnemers uit het publiek.

Vier collega's in het zonnetje

Het UNC-ZH bestaat 20 jaar in 2025! Samen zorgen we ervoor dat het netwerk goed werkt en blijft groeien. Vier collega's vertellen hoe zij dat blijven doen.

Als locatiemanager van een somatisch verpleeghuis is **Gerda Lycklama à Nijeholt** nauw betrokken bij wetenschappelijk onderzoek binnen WZH. Ze is voorzitter van de WOC-werkgroep en vertegenwoordigt WZH in de regionale WOC van het UNC-ZH. "Het is fijn om naast het dagelijkse management ook met lange-termijnonderzoek bezig te zijn. Je leert steeds meer en ziet beter de verbanden."

De werkgroep stimuleert deelname aan onderzoek en zorgt dat resultaten hun weg vinden binnen de organisatie. "We brengen verschillende perspectieven samen – van artsen tot cliëntenraad – en adviseren bijvoorbeeld lerende netwerken over hoe ze onderzoeksresultaten kunnen toepassen."

Gerda benadrukt het belang van een stevige structuur en betrokkenheid: "Onderzoek vraagt om aandacht, ook als het druk is. Goede communicatie, steun van het bestuur en een beetje gezelligheid helpen om mensen betrokken te houden."

Christa Nanninga vervult meerdere rollen binnen Zonnehuisgroep Vlaardingen: ze is fysiotherapeut, voorzitter van de WOC én linking pin. In die laatste rol verbindt ze onderzoek en praktijk. "Ik probeer collega's te enthousiasmeren voor onderzoek en laat zien dat het voor iedereen toegankelijk is. Het mooiste is als onderzoeksresultaten echt bijdragen aan betere zorg, zoals bij het gebruik van de PAIC-15."

Dankzij haar werk op verschillende afdelingen weet Christa goed wat er speelt in de praktijk. Die kennis gebruikt ze om onderzoek beter aan te laten sluiten op de werkvloer. Ook werkt ze nauw samen met linking pins van andere organisaties. "We leren veel van elkaar. Iedereen heeft een andere achtergrond en onze organisaties zijn verschillend ingericht. Door kennis te delen, versterken we elkaar."

Voor de toekomst ziet ze kansen in meer onderlinge uitwisseling en het betrekken van de werkvloer bij onderzoek. "We zijn geen concurrenten. Juist door samen te werken, kunnen we de ouderenzorg verder verbeteren."

Hanneke Smaling is Universitair Hoofddocent bij het LUMC en al jaren actief binnen het UNC-ZH. Ze bouwt aan de onderzoekslijn 'Technologie', gericht op mensgerichte innovaties voor mensen met cognitieve beperkingen. Daarnaast motiveert ze studenten voor de ouderenzorg via onderwijs in diverse masteropleidingen.

Haar affiniteit met ouderen komt voort uit respect voor hun levenservaring en het geloof dat zij, ook bij cognitieve achteruitgang, nog veel kunnen bijdragen. "Het is mooi als je bij iemand weer een klein vlammetje kunt ontsteken."

Hanneke waardeert de praktijkgerichte aanpak van UNC-ZH: "We zitten niet in een ivoren toren – je ziet echt wat de toegevoegde waarde van je onderzoek is." Ze is trots op projecten zoals INSPIRE (stressmeting in de stervensfase), ENACT (toolkit voor betekenisvolle activiteiten), en MASQUE (sensorische sok voor vroegtijdige stressdetectie).

Toekomstige uitdagingen liggen in het verantwoord inzetten van technologie in de zorg, waarbij ethiek, privacy en wilsbekwaamheid centraal staan. De samenwerking binnen UNC-ZH noemt ze sterk en verbindend. Tot slot geeft ze onderzoekers mee: "Kom achter je bureau vandaan en ga de zorginstellingen in – daar ligt de kracht van ons netwerk."

Eveline Korving is kennismakelaar met de expertise communicatie sinds de eerste uitbreidingen van het UNC-ZH-team. Toen zij startte was er alleen nog een logo en af en toe een nieuwsbrief. Zij pakte de opdracht voor het opzetten en verder uitwerken van interne en externe communicatie en de huisstijl met beide handen aan. De betrokkenheid van collega's in de ouderenzorg trok haar erg aan. Bovendien ziet zij dat de sector continu in beweging is. Dit maakt haar werk zo gevarieerd en aantrekkelijk.

De ontwikkelingen van een valorisatieteam met collega-kennismakelaars maakt het werk nog interessanter: er ontstaat nu meer mogelijkheid om focus om kennis delen en impact maken in het begin van het onderzoek al mee te nemen.

Met alle werkervaring, ideeën en kennis ligt voor Eveline een belangrijke bijdrage in het verder brengen van de ontwikkelde kennis. 'Voorheen werkten we als aparte coördinatoren op een gebied terwijl er wel veel overlap was. We zijn als valorisatieteam nu eerder betrokken in een onderzoek om mee te denken. Ieder heeft zijn focus en kwaliteiten.'

Versterking van de organisatie

2025 was een jaar waarin het UNC-ZH zijn stevige fundament verder uitbouwde. Het in 2024 vernieuwde Dagelijks Bestuur +, bestaande uit voorzitter, vicevoorzitter, netwerkmanager en twee bestuurders vanuit de lidorganisaties, heeft de sturing binnen het netwerk versterkt en toekomstbestendiger gemaakt.

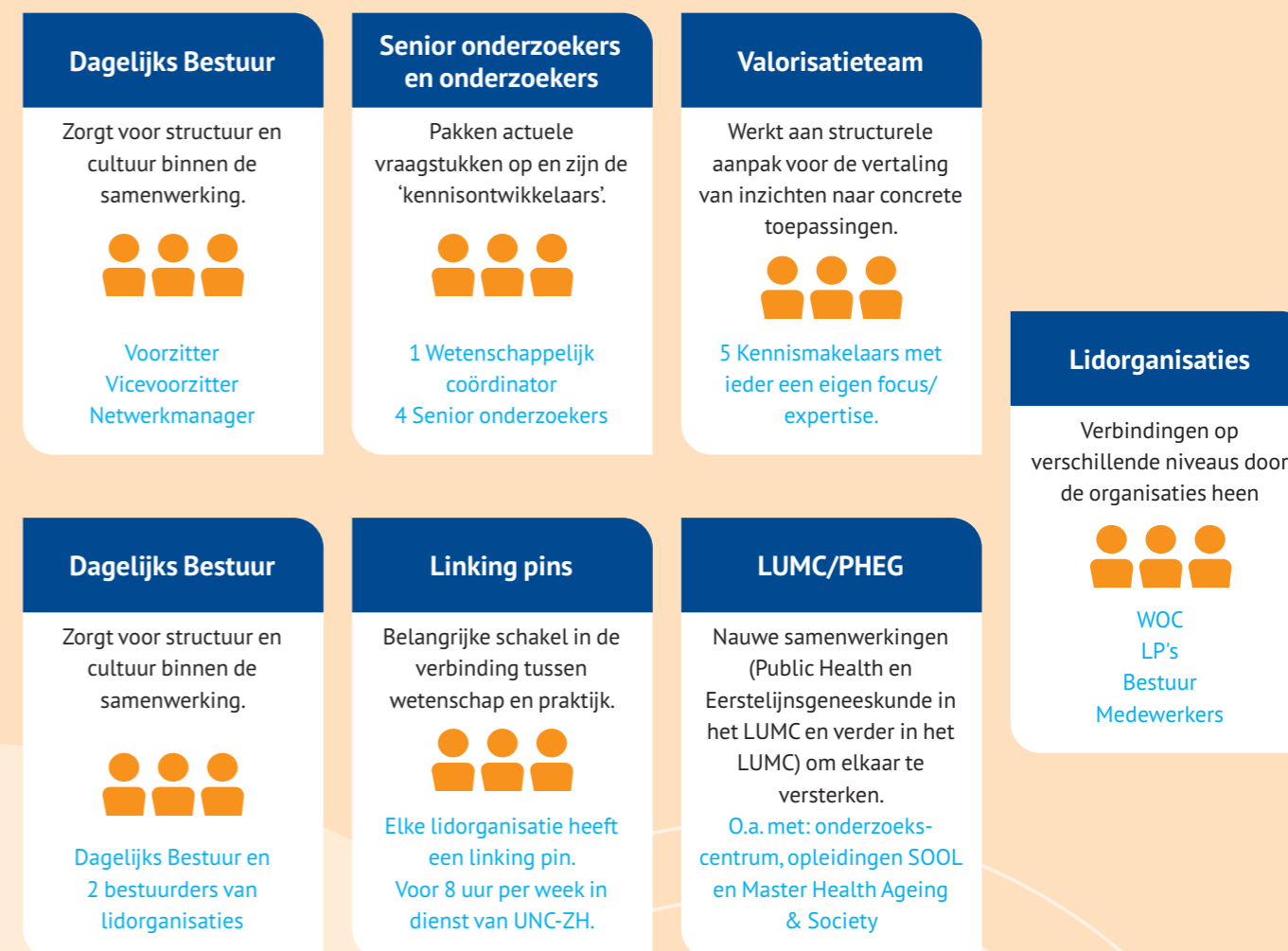
De groei van de afgelopen jaren in medewerkers, onderzoeksprojecten en samenwerkingen vroeg om een robuuste organisatie. Het bestuur richtte zich in 2025 op het versterken van de infrastructuur en het verstevigen van de onderzoekscultuur. Lidorganisaties integreerden wetenschappelijk onderzoek steeds meer in hun dagelijkse praktijk, waardoor de impact van gezamenlijke inspanningen zichtbaar werd in de ouderenzorg.

In 2025 werd de samenwerking binnen het UNC-ZH verder verdiept. Het Dagelijks Bestuur, de wetenschappelijke kern, de linking pins en het valorisatieteam versterkten elkaar in een geïntegreerde aanpak. Dit is visueel uitgewerkt in bijgaande figuur.

- Het bestuur zorgt voor strategie, structuur en cultuur.
- Het valorisatieteam werkt aan een structurele aanpak voor meedenken en uitvoeren van vertaalde inzichten naar concrete toepassingen voor nog meer impact.
- Onderzoekers pakken actuele vraagstukken voor de ouderenzorgsector op passend binnen de aandachtsgebieden Interventies, organisatie van zorg, participatie, passende (medische) zorg en technologie. Hierbij betrekken zij in verschillende onderzoeksfasen de wetenschapscoördinator, lidorganisaties en het valorisatieteam.
- De linking pins zijn een belangrijke schakel in de verbinding tussen wetenschap en praktijk.
- Op de afdeling Public Health en Eerstelijngeneeskunde (PHEG) in het LUMC en verder in het LUMC zijn nauwe samenwerkingen om elkaar te versterken. Zie hiervoor de pagina's 8 en 9.

UNC-ZH: Geïntegreerde samenwerking

2025: Samenwerking verdiept in een geïntegreerde aanpak

Een vliegende start van het UNC-ZH valorisatieteam

Binnen het UNC-ZH ontwikkelen we veel waardevolle kennis die het herstel en welbevinden van cliënten in de ouderenzorg kunnen bevorderen. Het is belangrijk om die kennis niet op de plank te laten liggen, maar goed te laten landen in de zorgpraktijk. Om die reden is eind 2024 binnen het UNC-ZH een valorisatieteam gevormd. Het nieuwe valorisatieteam heeft het afgelopen jaar niet stilgezeten!

Definitie

Valorisatie betekent voor het UNC-ZH: het creëren van waarde uit kennis, door deze te vertalen naar producten en/of processen die bijdragen aan betere zorg. Het doel is om onderzoeksresultaten toegankelijk en toepasbaar te maken in zowel de zorgpraktijk als het onderwijs.

Tijdens het jaarlijks UNC-ZH symposium in maart heeft het valorisatieteam de interactieve workshop *van wetenschappelijke kennis naar betekenisvolle zorg: in gesprek met het valorisatieteam* verzorgd. Samen met de aanwezigen dachten zij na over de valkuilen die je tegenkomt in het valorisatieproces, en waar de mogelijke oplossingen liggen.

Het valorisatieteam heeft bijgedragen aan verschillende bijeenkomsten rondom onderzoeksproducten. Voorbeelden zijn de CREATE-tool van onderzoeker Lian Tijssen, en de Toolkit Antibiotica-allergie van AMR Zorgnetwerk Holland West. Tijdens de bijeenkomsten werden praktische tips over het gebruik van de tools besproken en ervaringen uitgewisseld. Ook werden eerste stappen geformuleerd voor duurzame implementatie die passend was bij de context van de eigen organisatie van de deelnemers.

[Lees hier meer over de CREATE-bijeenkomst](#)

Om een beter gevoel te krijgen van hoe het er in de dagelijkse praktijk aan toe gaat, liepen kennismakelaars Lisa van Tol en Myrthe Houben een dagje mee met zorgmedewerkers.

“Werken in de zorg kan hectisch zijn, dat wist ik wel. Maar wat mij blij verraste was dat die hectiek niet gelijk betekent dat het persoonlijke stukje zorg wegvalt. Het was duidelijk te zien dat elke zorgprofessional bewust de tijd nam voor de bewoner zelf, naast de behandeling die ze moesten uitvoeren. Ook al hadden ze maar een half uurtje, toch werd er even een grapje gemaakt, gekletst over het uitzicht, benoemd hoe mooi die ene bos bloemen was, of een geruststellende opmerking gemaakt. Dat vond ik mooi om te zien.”

• MYRTHE •

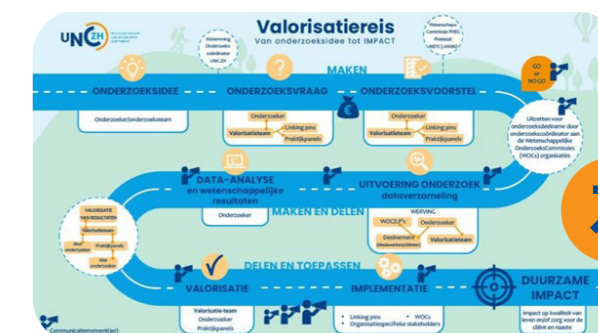

[Lees hier meer over de meeloopdagen](#)

Ook heeft het valorisatieteam gewerkt aan haar methodiek en werkwijzen. Het team volgde een scholing over een projectmanagementmethode om valorisatieprojecten in goede banen te kunnen leiden. Daarnaast zijn nieuwe werkstructuren en ideeën ontwikkeld. Zo is er structureel overleg gestart met de senioronderzoekers van het UNC-ZH, is het contact met de lidorganisaties versterkt en zijn praktijkpanels opgezet. De praktijkpanels bestaan uit een brede vertegenwoordiging van medewerkers en cliëntenvertegenwoordigers vanuit de UNC-ZH lidorganisaties. Panelleden kunnen in alle fasen van een onderzoek worden gevraagd om mee te denken vanuit hun ervaringen in de praktijk.

In september heeft het valorisatieteam haar bezigheden gepresenteerd aan de onderzoekers van het UNC-ZH tijdens een themamiddag. De onderzoekers dachten na over het valorisatieproces, met een van de eigen onderzoeken in gedachten. Dit deden ze aan de hand van de valorisatiereis, die alle fasen en stappen van het valorisatieproces schetst. De reis laat zien dat de valorisatie van wetenschappelijke kennis niet pas start als de eindresultaten er zijn, maar dat het een doorlopend onderdeel van het kennis maken, delen en toepassen is!

[Lees hier meer over de valorisatie themamiddag](#)

Jules Kraaijkamp Exploring New Horizons - Challenges and opportunities for eHealth in Geriatric Rehabilitation

Jules Kraaijkamp promoveerde op 15 april op zijn onderzoek over de kansen en uitdagingen voor eHealth in de geriatrische revalidatie. Jules blijft bij het UNC-ZH betrokken als onderzoeker. Daarnaast is hij ook verpleegkundig specialist en docent aan de hogeschool van Arnhem en Nijmegen.

Proefschrift

Het doel van het promotieonderzoek was om een fundament te leggen voor wetenschappelijke en praktijk gebaseerde eHealth in de geriatrische revalidatie. De belangrijkste conclusie uit het proefschrift was dat eHealth de potentie heeft om de revalidatie-uitkomsten voor ouderen in de geriatrische revalidatie te ontvangen en verbeteren. Blended en eenvoudige e-Health-interventies zijn hierbij het meest veelbelovend en haalbaar.

Toepassing in de praktijk

Ondanks de potentie blijft de adoptie van eHealth in de geriatrische revalidatie nog steeds beperkt. Daarom is tijdens het promotieonderzoek het model *Patiëntreis & Domeinen van eHealth* ontworpen. Dit model maakt gebruik van een 'patient journey' om de domeinen te belichten waarin eHealth een meerwaarde kan bieden tijdens verschillende fasen van het revalidatieproces. Het model beoogt zowel patiënten als zorgprofessionals in de GR te ondersteunen bij het begrijpen van het juiste gebruik en het juiste moment van eHealth-interventies binnen hun context.

Ook is er een e-learning ontwikkeld voor verpleegkundigen en paramedici die werkzaam zijn in de geriatrische revalidatiezorg. In de e-learning kunnen de zorgprofessionals leren wat er onder eHealth wordt verstaan, welke vormen er zijn, met welk doe je eHealth kan inzetten in de geriatrische revalidatie, en welke handvatten voor implementatie er zijn.

Tenslotte heeft Jules vlak na zijn promotie een webinar gegeven.

Lees meer over dit webinar op pagina 55.

- ➔ [Bekijk de factsheet met samenvatting en aanbevelingen.](#)
- ➔ [Bekijk het model Patiëntreis & Domeinen van eHealth.](#)
- ➔ [Bekijk de e-learning.](#)
- ➔ [Bekijk het proefschrift.](#)
- ➔ [Bekijk de webinar.](#)

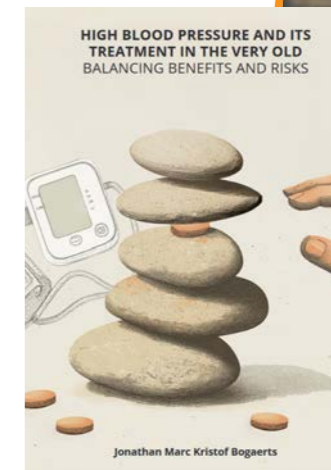

Jonathan Bogaerts High blood pressure and its treatment in the very old – balancing benefits and risks

Op 16 april verdedigde Jonathan Bogaerts succesvol zijn proefschrift en de (onverwachte) bevindingen uit het onderzoek DANTON.

Proefschrift

Wat zijn de nadelen en voordelen van het stapsgewijs afbouwen van antihypertensiva bij ouderen met dementie? En wat zijn de effecten hiervan op probleemgedrag, kwaliteit van leven, valgevaar en cardiovasculaire veiligheid? Met deze vragen is Jonathan Bogaerts aan de slag gegaan tijdens zijn promotieonderzoek binnen de DANTON-studie. Begin 2025 won de DANTON-studie de *Dhole-Eddlestone Memorial Prize* voor 'het meest verdienstelijke medisch onderzoek gepubliceerd in *Age and Ageing*', het wetenschappelijke tijdschrift van de British Geriatrics Society (BGS).

Toepassing in de praktijk

Het proactief afbouwen van antihypertensiva bij verpleeghuisbewoners met dementie wordt afgeraden, vanwege een gebrek aan voordeel bij toegenomen kans op ongewenste effecten. Toekomstig onderzoek moet verhelderen welke ouderen wel voordeel hebben bij het proactief afbouwen van antihypertensiva. Tot die tijd blijft het een individuele risico-baten analyse.

Tijdens een goed bezocht webinar, dat via onze website nog terug te zien is, deelde het onderzoeksteam de belangrijkste kennis en conclusies.

Lees meer over dit webinar op pagina 55.

- ➔ [Bekijk de factsheet met samenvatting en aanbevelingen.](#)
- ➔ [Bekijk het proefschrift.](#)
- ➔ [Bekijk de Webinar.](#)
- ➔ [Lees het artikel over de Dhole-Eddlestone Memorial Prijs.](#)
- ➔ [Lees het artikel over de studie op LUMC-website.](#)
- ➔ [Lees meer over het onderzoek.](#)

Carolien de Vries Unspoken pain: its assessment in persons with aphasia

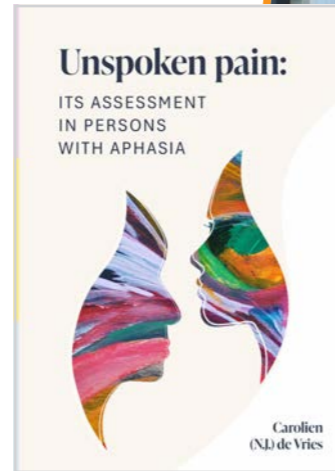
Op 10 oktober verdedigde Carolien de Vries succesvol haar proefschrift en de bevindingen uit het onderzoek Pijn bij afasie.

Proefschrift

Per jaar krijgen ongeveer 130.000 mensen hersenletsel. Afasie komt bij ongeveer 30% van de mensen met hersenletsel voor (www.hersenletsel.nl). Voor mensen die door afasie moeite hebben met communiceren, is het aangeven van pijn niet vanzelfsprekend. Het gebruik van pijnschalen die vragen om zelfrapportage blijkt vaak ongeschikt. In haar proefschrift onderzocht Carolien de Vries (logopedist bij lidorganisatie Topaz) hoe pijnobservatie-instrumenten kunnen helpen om pijn toch op een betrouwbare manier in kaart te brengen.

Toepassing in de praktijk

Bij het onderzoek ontwikkelde Carolien het 'Pijnprotocol bij afasie', dat de signalering, het in kaart brengen en de behandeling van pijn bij personen met afasie verbetert en daarmee ook hun kwaliteit van leven. Een instructievideo ondersteunt de toepassing van het protocol in de praktijk. Tijdens het Kenniscafé 'Verbindend communiceren, ook als taal en vaardigheden afnemen' bij lidorganisatie Topaz presenteerde Carolien het pijnprotocol. Zeker veertig medewerkers bezochten het kenniscafé en waren zeer betrokken bij de thema's pijnherkenning, zingeving en verbinding. Er was veel interactie en de reacties waren overweldigend positief.

- ➔ [Bekijk hier de factsheet met samenvatting en aanbevelingen.](#)
- ➔ [Bekijk hier het pijnprotocol Afasie.](#)
- ➔ [Bekijk hier de instructievideo voor het Pijnprotocol Afasie.](#)
- ➔ [Bekijk hier de onderzoekspagina.](#)
- ➔ [Bekijk hier het proefschrift.](#)
- ➔ [Lees hier de terugblik van het Kenniscafé.](#)

[Lees meer over dit kenniscafé op pagina 53](#)

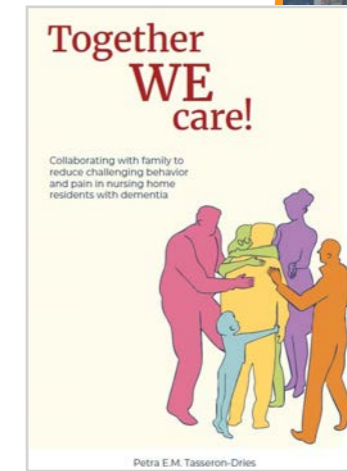
Promotie Petra Tasseron - Dries Together WE care: Collaborating with family to reduce challenging behavior and pain in nursing home residents with dementia

Petra Tasseron – Dries promoveerde op 14 oktober met haar onderzoek over de aanpak van onbegrepen gedrag en pijn bij bewoners met dementie in het verpleeghuis. Petra blijft bij het UNC-ZH betrokken als onderzoeker. Daarnaast is ze ook verpleegkundig specialist bij Warande.

Proefschrift

Petra's onderzoek richtte zich op het betrekken van naasten bij de STA OP!-methode: een stapsgewijze benadering om onbegrepen gedrag beter te begrijpen én aan te pakken. Het doel van de methode is dat onbegrepen gedrag wordt opgemerkt en herkend als symptoom van pijn of een zorgbehoefte waarin niet is voorzien. In de laatste stappen van de methode kan het gedrag worden geanalyseerd en behandeld door het verminderen van pijn of het voorzien in de zorgbehoefte die aan het gedrag ten grondslag liggen.

Petra concludeerde dat STA OP! met naasten een positieve impact heeft op bewoners en medewerkers. De concrete uitvoering van het betrekken van naasten in de methode heeft nog aandacht nodig, omdat het in de praktijk nog niet vanzelfsprekend is om naasten te betrekken. Een cultuuromslag is daarom nodig, waarin naasten erkend worden als samenwerkingspartner in de zorg voor de bewoner en zij actief verantwoordelijkheid nemen voor de zorg na verhuizing naar het verpleeghuis.

Toepassing in de praktijk

Voor de toepassing van Petra's onderzoeksresultaten in de praktijk staat er veel op de planning. Ze gaat binnen het UNC-ZH als onderzoeker door met de STA-OP! met naasten-methodiek. Binnen een project in samenwerking met Maastricht wil ze bijvoorbeeld de STA-OP-methode combineren met PRITAH – een methode om onvrijwillige zorg te verminderen.

Daarnaast is er de ambitie om een trainingsmap voor STA OP! met naasten toegankelijk te maken, die organisaties helpt de methode te integreren in de organisatie. Ook wordt onderzocht of het mogelijk is een geaccrediteerde train de trainer cursus over de STA OP! met naasten-methodiek aan te bieden. Ten slotte is het doel om de methode op te laten nemen als erkende interventie in de databank van Vilans.

- ➔ [Bekijk de factsheet.](#)
- ➔ [Bekijk de publiekssamenvatting.](#)
- ➔ [Lees het proefschrift.](#)

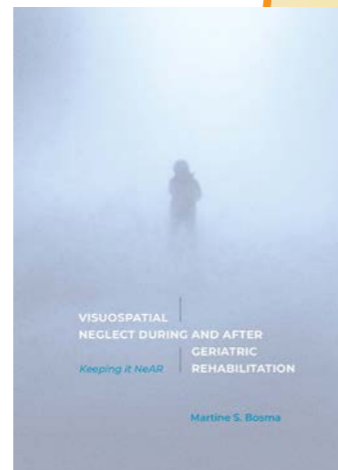

Martine Kant-Bosma Visuospatial neglect during and after geriatric rehabilitation – keeping it NeAR

Op 4 november promoveerde Martine Kant-Bosma met haar onderzoek over visuospatieel neglect bij geriatrische revalidanten. Tijdens haar promotieonderzoek was Martine ook werkzaam als fysiotherapeute bij Florence.

Proefschrift

Visuospatieel neglect is een veelvoorkomende stoornis na een beroerte waarbij mensen geen of verminderde aandacht hebben voor een gedeelte van de omgeving om hen heen. In haar proefschrift onderzocht Martine de diagnostiek, prevalentie en gevolgen van visuospatieel neglect tijdens en na geriatrische revalidatie. Uit haar onderzoek blijkt dat bijna de helft van de revalidanten visuospatieel neglect heeft. Toch wordt het vaak niet structureel vastgesteld. Dit heeft negatieve gevolgen voor de revalidant en zijn revalidatieproces. Zo concludeerde Martine bijvoorbeeld dat visuospatieel neglect een negatieve impact op mobiliteit, cognitie, zelfzorg en terugkeer naar huis heeft.

Toepassing in de praktijk

Martine's aanbeveling op basis van haar onderzoek is om onderdiagnostiek te voorkomen door vroegtijdig te beoordelen met meerdere testen, zoals de combinatie van de Star cancellation test, Line bisection test en de Catherine Bergego Schaal. De uitkomst van deze testen moet dan expliciet worden opgenomen in het multidisciplinair overleg. Als er sprake is van visuospatieel neglect dan moet dit worden opgenomen in het behandelplan. Om dit mogelijk te maken is het belangrijk dat zorgprofessionals worden geschoold over visuospatieel neglect, het belang van testen, en implementatie daarvan in de praktijk. In 2026 geeft Martine een Webinar waarin ze deze aanbevelingen verder toelicht, waarbij er ook ruimte zal zijn voor verdiepende of concretiserende vragen.

- ➔ [Bekijk de factsheet met samenvatting en aanbevelingen.](#)
- ➔ [Bekijk het proefschrift.](#)

Melanie van der Velde - van Buuringen INSIDE OUT: Garden use by people living with dementia in nursing homes

Op 25 november promoveerde Melanie van der Velde - van Buuringen op haar onderzoek over hoe tuin-gebruik een plek kan krijgen in het dagelijks leven in het verpleeghuis. Melanie is werkzaam bij Pieter van Foreest, werkt bij Topaz als Coördinator Onderzoek Dementie, is eigenaar van Groene Dag en ontwikkelaar bij BLOOT.

Proefschrift

'Tuin-gebruik zou een vanzelfsprekend onderdeel moeten zijn van het leven in het verpleeghuis', zo luidt een van de stellingen behorende bij het proefschrift van Melanie. Haar onderzoek laat namelijk zien dat tuin-gebruik in het verpleeghuis veel meer is dan een fijne bezigheid: het draagt aantoonbaar bij aan een betere kwaliteit van leven en vermindert probleemgedrag bij mensen met dementie in verpleeghuizen. Dit geldt al voor het naar buiten verplaatsen van gewone dagelijkse bezigheden, zoals buiten zitten of wandelen. Toch blijven de meeste bewoners het grootste deel van de dag binnen. Wanneer een organisatie een succesvolle tuininterventie wil uitvoeren is een transdisciplinaire aanpak nodig om zowel fysieke, sociale en organisatorische veranderingen te ontwikkelen en implementeren.

Toepassing in de praktijk

Om organisaties op weg te helpen bij het (her)ontwerpen van bestaande of nieuwe verpleeghuistuinten, is de 'Toolkit: Hoe ontwerp je een verpleeghuistuin?' ontwikkeld. De toolkit omschrijft welke stakeholders en randvoorwaarden er nodig zijn om een verpleeghuistuin te ontwerpen. Ook bevat de toolkit een stappenplan voor het ontwerpproces. Tenslotte is er een checklist die is gebaseerd op factoren die van invloed zijn op het dagelijkse gebruik van de tuin, zoals toegankelijkheid en veiligheid.

- ➔ [Bekijk de toolkit.](#)
- ➔ [Bekijk de factsheet met samenvatting en aanbevelingen.](#)
- ➔ [Bekijk het proefschrift.](#)
- ➔ [Bekijk een interview met Melanie over de Vitale Tuin.](#)

**Kennis
maken**

Kennis maken in en met de praktijk

Kennis maken in én met de ouderenzorg, voor goede ouderenzorg. Dat is een kerntaak van het UNC-ZH. De Linking pins geven een indruk van de kennisontwikkeling van het afgelopen jaar.

Dataverzameling van onderzoek

“Onze deelname aan de IPOS-DEM studie gaf zóveel enthousiaste reacties dat we deze studie in een recordtempo op onze locatie Rivierenbuurt konden wegplannen! Ze kunnen niet wachten om daadwerkelijk met deze lijst aan de slag te gaan.”

• ANIQUE LANDRÉ, LINKING PIN HWW ZORG •

“RELOCARE loopt nog steeds binnen Aafje; er zijn tools ontwikkeld die nu bij Aafje op locatie getest worden. Er wordt goed contact met de onderzoekers ervaren, zowel via mailcontact als live op de locatie zelf.”

• KELLY VAN ENGELSDORP GASTELAARS, LINKING PIN AAFJE •

74

WOC vergaderingen

“We deden mee aan MeViDem omdat het onderzoek goed aansluit bij onze doelgroep, en omdat leden van de WOC erg enthousiast zijn over het onderzoek en de meerwaarde daarvan. Ook is deelname goed haalbaar in de praktijk.”

• ESMÉ ZANDBERGEN, LINKING PIN ACTIVITE •

“De samenwerking met de andere lidorganisaties heeft mij handvatten gegeven voor het verbeteren van onze WOC. Het meekijken in elkaars keuken en het sparren over bepaalde processen haalt het beste naar boven om toe te passen in de eigen organisatie.”

• ESMÉ ZANDBERGEN, LINKING PIN ACTIVITE •

Medewerkers in het zonnetje

“Annemarie heeft heel veel gedaan ten aanzien van de dataverzameling voor het onderzoek ‘Thuis als het kan’.”

• ANNEMARIE DE BRABANDER - ONDERZOEKSCOÖRDINATOR REVALIDATIE EN HERSTEL BIJ PIETER VAN FOREEST •

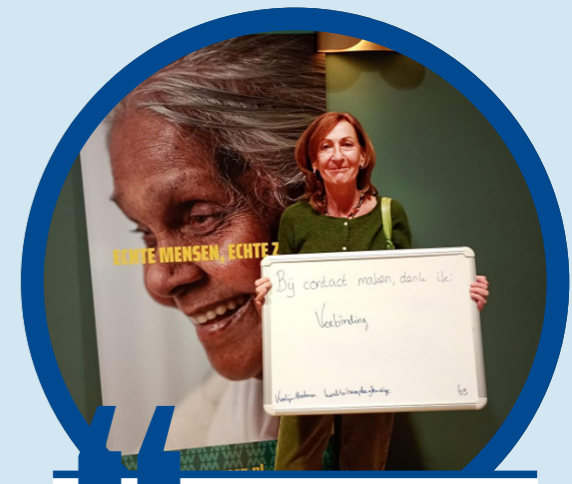
“Mayi is nauw betrokken bij het RELOCARE-onderzoek. Zij heeft de verhuistijdlijn geïntroduceerd als gedeelte van de verhuistoolkit ‘Samen uit, samen thuis’ op haar locatie. Er wordt nu gekeken samen met de onderzoekers of er nog aanpassingen nodig zijn voor een grotere uitrol binnen de ouderenzorg.”

• MAYI ALVARES - AGOGISCH HULPVERLENER BIJ AAFJE •

“Het mooiste moment was voor mij de start in november als Linking pin. Ik ben er trots op dat ik Florence op een nieuwe manier kan vertegenwoordigen en dat we kunnen bijdragen aan wetenschappelijk onderzoek.”

• CHARISSA BALFOORT, LINKING PIN FLORENCE •

“Karlijn was contactpersoon bij de IPOS-DEM studie, die supersoepel verliep! Zij wist in no-time de locatie te motiveren en informeren samen met onderzoeker Yara Schepen.”

• KARLIJN HARTMAN - KWALITEITSVERPLEEGKUNDIGE BIJ HWW ZORG •

“Yara doet een AIOTO-traject, waarbij ze haar opleiding tot specialist ouderengeneeskunde combineert met een promotieonderzoek naar symptomen in de laatste fase van het leven bij mensen met dementie. Voor dit onderzoek, de IPOS-DEM studie, verzamelde ze dit jaar veel data.”

• YARA SCHEPEN - AIOTO OUDERENGENEESKUNDE BIJ HET LUMC EN DOKTER BIJ MARENTE •

Nieuwe onderzoeken

Ook dit jaar zijn er weer mooie nieuwe onderzoeken en initiatieven gestart!

INSPIRE

Mensen met dementie zijn vaak gevoelig voor stress, maar kunnen dit niet altijd even goed communiceren. Wanneer oplopende stress of pijn te laat wordt gesignaleerd, kan dit leiden tot onbegrepen gedrag.

INSPIRE bestaat uit enkele deelstudies waarin we kijken of slimme sensoren ons kunnen helpen om stress en ongemak bij mensen met gevorderde dementie op te sporen. Daarmee hopen we de kwaliteit van leven te verbeteren. We richten ons specifiek op BIS (Bispectral Index Scale; een technologie die hersenactiviteit meet via elektroden op het voorhoofd, een indicatie van het bewustzijnsniveau) en EDA (Electrodermale Activiteit; een indicator van stress op basis van de zweetreactie).

ONDERZOEKSTEAM

Hanneke Smaling, Rebecca O'Leary

[Lees hier meer over de INSPIRE](#)

Cultuursensitieve palliatieve zorg bij dementie

Wij zien in de praktijk dat mensen met dementie met een diverse achtergrond niet vanzelfsprekend de palliatieve zorg krijgen die bij hen past. We missen handvatten om zorg goed aan te kunnen laten sluiten bij hun wensen en behoeften.

Dit onderzoek richt zich op zorg die aansluit bij ieders unieke culturele en persoonlijke. We gaan samenwerken met zorgprofessionals (die zowel zorg thuis als zorg in een verpleeghuis leveren), vrijwilligers, mensen met dementie en hun naasten, studenten en lokale sleutelfiguren. Samen ontdekken wij welke producten nodig zijn voor de praktijk en het onderwijs. Dit kunnen ondersteunende materialen voor mensen met dementie en hun naasten zijn, maar ook producten voor zorgverleners.

ONDERZOEKSTEAM

Jenny van der Steen, Maartje Klapwijk, Caroline Overbeeke-Coupré

Werving onderzoeken

Animatie en flyer MeViDem werving deelnemers

Met het MeViDem onderzoek willen we meer duidelijkheid krijgen over hoe je kwaliteit van leven het beste kunt meten bij mensen met dementie. Deze animatie werd ingezet om deelnemers aan het onderzoek te werven met achtergrondinformatie over het onderzoek. Ook ontwikkelde het onderzoeksteam een flyer voor verspreiding.

[Bekijk de wervingsanimatie](#)

[Bekijk de wervingsflyer](#)

MASQUE2 video werving deelnemers

In het MASQUE2-onderzoek werken we aan de validatie en implementatie van een draagbaar sensorsysteem, in dit geval de sok uit het eerste deel van de studie in MASQUE1. Met de sok kan de zorgmedewerker vroegtijdige signalen van stress te herkennen bij mensen met dementie en mensen met een verstandelijke beperking. Voor deze fase zochten we deelnemers om de sok te testen en verder uit te werken.

[Bekijk de wervingsvideo](#)

Nieuwe junior onderzoekers op technologie projecten

Dit jaar verwelkomde het UNC-ZH twee nieuwe junior onderzoekers: Marije Harmsen en Rebecca O'Leary.

• **MARIJE** • Studeerde biomedische technologie en werkte bij een startup die medische technologie ontwikkelde. Haar achtergrond in de thuiszorg maakt dat ze zich nu thuis voelt in projecten waar techniek, onderzoek en zorg samenkomen. Binnen UNC-ZH werkt ze aan *MASQUE2*, waarin een slimme sok wordt onderzocht die stress kan detecteren bij ouderen. Dit jaar werd onderzocht of deze sok daadwerkelijk meet wat het moet meten door middel van een labonderzoek met gezonde ouderen. Daarnaast werkt Marije aan het project *Proeftuin Emotie Intelligente Zorgrobot*, waarin onderzocht wordt hoe robots kunnen worden ingezet om persoonsgerichte zorg te ondersteunen.

• **REBECCA** • Komt uit Ierland en heeft een achtergrond in genetica en epidemiologie. Ze deed onderzoek naar terugkerende borstkanker en werkte bij een smartwatch-startup aan stressmetingen via sensoren. Binnen het UNC-ZH is ze betrokken bij *INSPIRE*, waar ze onderzoekt hoe hersenactiviteit via BIS-metingen stress en pijn bij mensen met dementie kan signaleren. Daarnaast werkt ze mee aan *MASQUE2*, waar ze helpt bij het opstellen van het protocol voor de volgende onderzoeksfase: het gebruik van de slimme sok in verpleeghuizen.

[Lees hier het volledige interview met Marije en Rebecca](#)

Versterking vast onderzoeksteam

Ellen Ricke

Sinds oktober wordt het UNC-ZH versterkt met een nieuwe senioronderzoeker: Ellen Ricke. Met haar achtergrond als fysiotherapeut en voormalig Linking Pin bij Marente, brengt Ellen veel praktijkervaring mee. Daarnaast is Ellen klinisch epidemioloog en neemt ze waardevolle kennis mee over het opzetten en uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek.

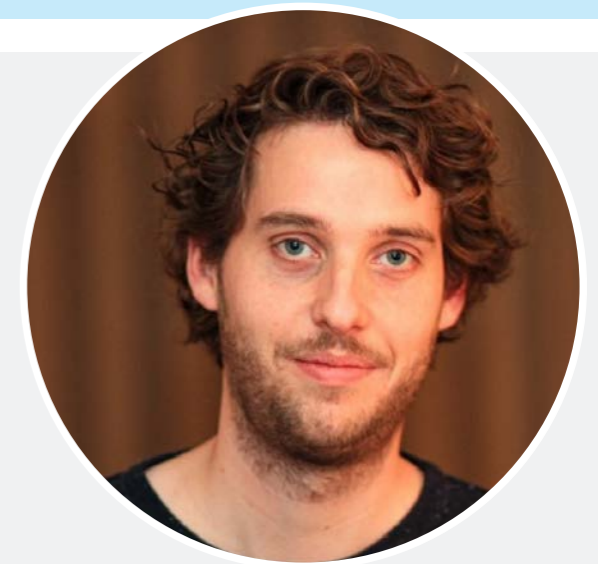

Lian Tijssen

Lian Tijssen is science practitioner en projectleider ambulante geriatrische revalidatie bij de Zorgboog. Als promovenda bij het UNC-ZH onderzocht ze het concept van een uitdagend revalidatieklimaat in de geriatrische zorg, dat verschillende aspecten combineert om optimale revalidatieresultaten te bereiken. Sinds 2025 versterkt Lian het UNC-ZH als senior onderzoeker.

Jules Kraaijkamp

In 2025 promoveerde Jules Kraaijkamp op eHealth in de geriatrische revalidatie. Als senior onderzoeker versterkte hij het UNC-ZH en bouwt hij daarop voort.

Stimuleringssubsidie zet onderzoek in beweging: Klaar voor Thuis!

Dit jaar reikte het UNC-ZH de stimuleringssubsidie uit aan twee zorgprofessionals: fysiotherapeuten Marja Booister en Lisette Hoogendijk van Zonnehuisgroep Vlaardingen. Zij ontvingen naast een subsidie van 10.000 euro ook begeleiding van een ervaren senioronderzoeker.

Marja en Lisette hebben veel ervaring op de geriatrische revalidatieafdeling (GR). "We zien bij sommige revalidanten dat ze onderschatten hoe groot de stap van hier terug naar huis kan zijn. Hier heb je nog structuur, zoals de zorg die je een kopje koffie of je lunch komt brengen. Thuis moet je dat allemaal zelf doen. Je ziet dan ook vaak een terugval als revalidanten weer thuiskomen. Als ervaren zorgprofessionals hebben wij daar van tevoren al een onderbuikgevoel gevoel bij, maar de revalidanten en naasten nog niet."

Zo ontstond het onderzoeks idee **'Klaar voor Thuis!'**. Het doel: om revalidanten van de GR en hun naasten beter te ondersteunen in de overgang naar huis. Hiervoor ontwikkelen zij twee interventies: de **Thuisstool** en de **Thuiskamer**. De ThuisTool is een checklist waarmee in kaart wordt gebracht hoe zelfstandig en/of hulpbehoevend de revalidant is. Het moet daarmee duidelijker worden welke zorg van de mantelzorg en/of zorgverleners na ontslag van de GR nog nodig is.

Vervolgens kan dit één of twee nachten worden geoefend in de Thuiskamer. Dit is een ingerichte kamer op de GR die de thuissituatie nabootst. De revalidant, eventueel samen met de mantelzorg, kan daardoor ervaren hoe het dagelijks functioneren in de thuissituatie zal verlopen. Als de hulpvraag toch te veel blijkt te zijn voor de mantelzorg, wordt bekeken hoe de revalidant dan nog wél naar huis kan gaan. Op deze manier wordt de stap naar thuis kleiner en minder snel onderschat door de revalidanten en mantelzorgers.

[Lees hier meer over de stimuleringssubsidie](#)

[Lees hier het volledige interview met Marije en Lisette](#)

Productieve schrijfdagen in Egmond aan Zee

Van 11 tot 13 juni reisden 25 promovendi van het LCO (Het LUMC centrum voor Ouderengeneeskunde) en 15 van hun (co)promotoren af naar Egmond aan Zee om te schrijven aan hun proefschrift en om de verbinding met elkaar te versterken.

De LCO schrijfdagen werden dit jaar voor de tweede keer georganiseerd. Dit keer waren er niet alleen promovendi in laatste fase van hun onderzoek, maar werden alle promovendi uitgenodigd voor het schrijfkamp.

"Met uitzicht op zee, vorderen vele proefschriften in spe"

Met uitzicht op zee en een heerlijk zonnetje leek het bijna wel vakantie. Maar niets is minder waar... Voor de promovendi bestonden deze dagen vooral uit schrijven, schrijven en schrijven. Hun nieuwe geschreven stukken tekst werden direct gelezen door en besproken met hun (co)promotoren. Maar natuurlijk was er ook tijd voor reflectie, teambuilding en ontspannen strandwandelingen!

Samenwerken maakt sterker! UNC-ZH en AWVB bundelen krachten

Binnen het MASQUE1-project ontwikkelde het UNC-ZH een eerste versie van een kledingstuk met sensoren dat helpt om stress vroegtijdig op te sporen mensen met dementie of een verstandelijke beperking. Dat innovatieve project werd niet alleen uitgevoerd: er ontstond onder andere een waardevolle samenwerking met de Academische Werkplaats Leven met een verstandelijke beperking (AWVB). AWVB is een samenwerkingsverband tussen Tilburg University, 14 zorgorganisaties en de landelijke belangenvereniging LFB. Hanneke Smaling vertelt ons meer over de samenwerking met AWVB.

Hoe kwam deze samenwerking tot stand?

Voor het MASQUE1-project zochten we expertise in de verstandelijke beperking-setting. Zo kwamen we in contact met AWVB. Via hen zijn we ook in contact gekomen met Esmee Adam, die uiteindelijk een promotietraject bij ons is gaan doen. Later breidden we het onderzoek uit met een survey over eHealth gebruik in de langdurige zorg, waar de bestuurders van het UNC-ZH

graag meer over wilden weten. Dat was een mooi excuus om de samenwerking met AWVB verder uit te bouwen en de survey ook binnen hun netwerk uit te zetten.

Wat denk je dat de kracht is van deze samenwerking?

'Samen zijn we veel meer in staat om een vuist te maken en de uitdagingen waar we mee te maken krijgen het hoofd te bieden. Het is ontzettend waardevol, zeker met de toekomst van de zorg, om veel te leren van elkaar. Zo hoeven we het wiel niet allemaal zelf opnieuw uit te vinden.'

[Lees hier meer over het MASQUE1-project](#)

‘Samen Uit, Samen Thuis’ Een toolkit ter ondersteuning van groepsverhuizingen in het verpleeghuis

Soms is het nodig dat verpleeghuisbewoners verhuizen naar een ander of nieuw verpleeghuis, bijvoorbeeld vanwege veranderende zorgbehoeften of de sluiting van de locatie. Dit soort onvrijwillige verhuizingen kunnen ingrijpend zijn en zorgen voor onrust bij bewoners, naasten en zorgmedewerkers. Het UNC-ZH heeft in samenwerking met de andere SANO-partners, de ‘Samen Uit, Samen Thuis’ toolkit ontwikkeld ter ondersteuning van een groepsverhuizing.

Deze toolkit kwam voort uit het RELOCARE-onderzoek. Een SANO-onderzoek naar de impact van groepsverhuizingen en mogelijke verbeteringen in het verhuisproces. Samen met onderzoekers van de Academische Werkplaats Ouderen (AW Ouderen) van Tranzo, Tilburg University, richtte het UNC-ZH zich specifiek op de vraag hoe het verhuisproces zo prettig mogelijk kan worden gemaakt voor bewoners en hun naasten. In het afgelopen jaar is het RELOCARE-onderzoek afgerond.

Samen met de praktijk en ontwerp bureau Afdeling Buitengewone Zaken is de ‘Samen Uit, Samen Thuis’ toolkit voor groepsverhuizing ontworpen. Deze toolkit helpt om de verhuizing stap voor stap voor te bereiden met bewoners, naasten en medewerkers. De toolkit bevat praktische materialen zoals een verhuistijdlijn, praat- en doekaarten die houvast bieden, gesprekken op gang brengen en betrokkenheid van bewoners en naasten vergroten. Ook bevat het materialen die helpen om van de nieuwe plek een thuis te maken, zoals opbergstickers en verhuiskaarten.

Eerdere prototypes van de toolkit zijn ontworpen met input van zorgmedewerkers en naasten. Tijdens een testfase van twee maanden zijn deze uitgebreid getest binnen drie zorgorganisaties. Zij hebben deze prototypes tijdens een deel van de verhuis periode uitgetest met bewoners, naasten en zorgmedewerkers en geëvalueerd. Onderzoekers namen onder andere deel aan een groepsmoment met bewoners die nog zich niet op hun gemak voelden op de nieuwe locatie. Op basis van observaties en gesprekken met bewoners, naasten en medewerkers is de toolkit verder verbeterd en beter geschikt gemaakt voor mensen met dementie.

[Lees hier meer over het RELOCARE-onderzoek](#)

UNC-ZH onderzoekers werken (inter)nationaal samen

De UNC-ZH onderzoekers werkten afgelopen jaar ook samen met andere onderzoekers, nationaal én internationaal. Lees hieronder twee voorbeelden.

“Zo'n grootschalig onderzoek opzetten doe je niet zomaar. Het scheelt veel tijd en geld om daarbij aan te kunnen sluiten. Bovendien leer ik veel van de manier waarop eHealth hier wordt ingezet.”

• SUZANNE DEBEIJ •

Voor de **EAGER-2-SEE** studie, heeft promovenda **Suzanne Debeij** intensief samengewerkt met het Vall d'Hebron University Hospital in Barcelona. Haar onderzoek richt zich op het ondersteunen van zelfmanagement van kwetsbare ouderen in de geriatrische revalidatie door middel van eHealth. Suzanne verbleef een paar maanden in Barcelona, waar ze in het Vall d'Hebron ziekenhuis data mocht verzamelen van het NoraHome-SIT onderzoek dat daar al liep. Met die data onderzoekt Suzanne of het eerder naar huis gaan met het eHealth platform NoraHome het zitgedrag van de patiënten verandert.

In de **SYMPA-DEM** studie wordt onderzoek gedaan naar symptoomlast en symptoomherkenning voor mensen met dementie. **Yara Schepen**, arts in opleiding tot Specialist Ouderengeneeskunde en promovenda bij het UNC-ZH, werkte voor dit project dit jaar samen met collega-onderzoekers uit Maastricht, Nottingham en Londen. In november reisde Yara samen met Maartje Klapwijk en Jenny van der Steen - van Kampen naar het Cicely Saunders Institute, Kings College London om te vertellen over de Nederlandse IPOS-Dem studie en om plannen te maken voor nieuw onderzoek.

“Superleuk om na alle online meetings de Europese collega's weer in het echt te zien en samen na te denken over palliatieve zorg bij dementie. Weer veel inspiratie opgedaan om mee te nemen naar het werk in het verpleeghuis.”

• YARA SCHEPEN •

**Kennis
delen**

Kennis delen

Het afgelopen jaar is er veel waardevolle kennis gedeeld in het UNC-ZH. De Linking pins schetsen wat er onder andere wordt neergezet in een jaar.

Kennis delen binnen en tussen de lidorganisaties

“In samenwerking met Topcare organiseerden we de bijeenkomst ‘Revalidatie van de toekomst’, waar onder andere UNC-ZH onderzoekers Leonoor van Dam van Isselt en Loes Oostrik spraken. Ook hebben we een special van Pieters Nieuws uitgebracht over onderzoek en innovatie.”

• ROSALIE HENDRIKS, LINKING PIN PIETER VAN FOREEST •

“Op 20 november organiseerde Argos het symposium ‘Zorg in een veranderende omgeving’ met als onderwerp ‘Langer zelfstandig functioneren – innovatie en onderzoek bij ouderen.’”

• ARJAN LANSBERGEN, LINKING PIN ARGOS ZORGGROEP •

“In 2025 zijn meerdere Broodje WOC-bijeenkomsten georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomsten is kennis uit UNC-ZH onderzoek gedeeld. Deze bijeenkomsten zorgden voor uitwisseling, inspiratie en verbinding tussen organisaties.”

• MARGRIET KLINK, LINKING PIN SAFFIER •

“De vele promoties in het najaar zijn mij bijgebleven, wat een geweldige output!”

• MARI GROENENDAAL, LINKING PIN WOONZORGCENTRA HAAGLANDEN •

“In februari organiseerden we de ‘Avond van de Nieuwsgierigheid’ voor alle Topaz medewerkers, met een innovatiemarkt en een interactief gesprek over onderzoek tussen Wilco Achterberg en Mandy Visser, waarbij het publiek vragen kon stellen.”

• CHRISTINE KOEVOETS, LINKING PIN TOPAZ •

Medewerkers in het zonnetje

“Ik zet graag de werkgroep cognitieve revalidatie in het zonnetje. Hierbij aangesloten zijn Annelies van Pagee (logopedist), Kirsten van Harmelen (ergotherapeut), Charissa Alders (psycholoog), Carola Hilversum (verpleging), Nadine Kuiken (psycholoog) en Vera Kuiken (ergotherapeut). Zij hebben een prachtige multidisciplinaire vernieuwde werkwijze hebben ontwikkeld voor cognitieve revalidatie bij mensen na een beroerte op de GRZ.”

• CHRISTA NANNINGA, LINKING PIN ZONNEHUISGROEP VLAARDINGEN •

Kennis delen binnen het onderwijs

Via Learning Communities binnen Argos Zorggroep en Saffier komen studenten in aanraking met het UNC-ZH.

“Binnen de Learning Community is gewerkt met de ENACT-inspiratiegids. Studenten hebben op basis hiervan activiteiten uitgevoerd met cliënten met dementie, wat bijdroeg aan leren en betekenisvolle zorgmomenten.”

• MARGRIET KLINK, LINKING PIN SAFFIER •

Ontwikkelde producten

Kleding die vertelt hoe gestrest je bent
In te zetten bij mensen die zelf niet kunnen aangeven als ze stress ervaren

OVER HET ONDERZOEK (MASQUE)
Uitgangspunt: Het ontwikkelen van een sensorenrijke kleding die stress kan herkennen en de mens met informatie kan voorzien over de mate van stress. Het onderzoek richt zich op de ontwikkeling van een sensorenrijke kleding die stress kan herkennen en de mens met informatie kan voorzien over de mate van stress.

WIE DEDEN MEE AAN DIT ONDERZOEK?
• Studenten met een verstandelijke beperking
• Mensen met een verstandelijke beperking
• Mensen met een verstandelijke beperking

RELATIE TUSSEN RESULTATEN
De relatie van de kleding met de mate van stress is onderzocht. Het onderzoek richt zich op de ontwikkeling van een sensorenrijke kleding die stress kan herkennen en de mens met informatie kan voorzien over de mate van stress.

VERVOLG BELANGRIJKSTE RESULTATEN
• De kleding kan stress herkennen en de mens met informatie kan voorzien over de mate van stress.
• De kleding kan stress herkennen en de mens met informatie kan voorzien over de mate van stress.

UITWERKING EN VERVOLG
Verdere ontwikkeling van de kleding en de mens met informatie kan voorzien over de mate van stress. Het onderzoek richt zich op de ontwikkeling van een sensorenrijke kleding die stress kan herkennen en de mens met informatie kan voorzien over de mate van stress.

Factsheets: Proeftuin Emotie-intelligente zorgrobot

Dit onderzoek naar mogelijkheden en ontwikkeling van zorgrobot SARA is een mooi voorbeeld van samenwerking tussen de langdurige zorgpraktijk, de wetenschap en het bedrijfsleven. De zorgmedewerkers zijn betrokken in verschillende onderzoeksfasen, zo ook studenten in het werven en analyseren ervan. Van de (tussentijdse) resultaten zijn een aantal factsheets gemaakt.

Factsheet: SARA in Actie

Zorgdoelen en Persoonsgerichte Zorg voor Mensen met Dementie en Mensen met een Verstandelijke Beperking

SAMEN ZORGEN MET SARA
Ervaringen van zorgprofessionals, cliënten en naasten

Achtergrond
Zorgrobot SARA is ingezet bij 20 mensen met een verstandelijke beperking in de langdurige zorg.

Typen opgestelde zorgdoelen
• Persoonlijke verzorging
• Fysieke verzorging
• Instructie

Impact op cliënten
• Verbeterde stemming
• Bewaarde interactie met andere cliënten

Ervaring zorgprofessionals
• SARA heeft positieve effecten op de cliënt, maar ook op de zorgprofessional. Eigenlijk wil je mensen verminderen. Maar SARA doet het voor je. Het is een mooie uitdaging.

Impact op naasten
• Naasten zijn nieuwsgierig naar de mogelijkheden van SARA en de effecten op hun naaste. Dit zijn positieve verhalen die ook een positief effect op de cliënt is.

ZORGROBOT SARA IN ACTIE IN LANGDURIGE ZORG
Kan een zorgrobot werkdruk verlichten én welzijn vergroten?

1/2 Opzet onderzoek en conclusies

Achtergrond
Zorgrobot SARA is ingezet bij mensen met een verstandelijke beperking in de langdurige zorg, om de hand van zorgprofessionals te ontlasten en de kwaliteit van zorg te verbeteren.

Doelstellingen
• 1 verpleeghuislocatie
• 4 PG-afdelingen
• 28 bewoners met dementie

Voer welke zorgdoelen werd SARA ingezet?
• Persoonlijke verzorging
• Fysieke verzorging
• Instructie

Ervaring met zorgrobot SARA
• SARA kan zorgdoelen en bewoners ondersteunen in de langdurige zorg voor mensen met dementie.
• De zorgrobot kan de werkdruk van medewerkers verlichten en de kwaliteit van de zorg verbeteren.

Factsheet: Kleding die vertelt hoe gestrest je bent

Deze factsheet geeft de opzet van het onderzoek MASQUE1 en de belangrijkste resultaten weer. Het kledingstuk werd een sok, in te zetten bij mensen die zelf niet kunnen aangeven als ze stress ervaren. In de vervolgstudie MASQUE2 wordt de technische sok verder onderzocht en uitgewerkt.

[Bekijk hier de factsheet](#)

Factsheets: EI-robot (voor sectoren ouderenzorg en gehandicaptenzorg)

SAMEN ZORGEN MET SARA
Effecten van een zorgrobot op welzijn en werkdruk

Onderzoeksvragen
1) Wat is het effect van SARA op de tijd die zorgmedewerkers besteden aan verschillende zorgtaken, zoals omgaan met stress en ontbrekende gedrag?
2) Wat is het effect van SARA op het welzijn van cliënten?

Effect op welzijn cliënten
• Ontbrekende gedrag verminderd
• De algemene kwaliteit van leven en het scherpzinnig verband verbeteren

Kwaliteit van leven (gemiddelde score per subgroep)
• Kwaliteit van leven
• Lichamelijke welzijn

Effect op werkdruk
• De tijd die besteed aan zorgtaken met stress en ontbrekende gedrag neemt met significant af. Voor medewerkers ervaren zelf wel een tijdsbesparing en afname van werkdruk, waarmee SARA goed aansluit bij de cliënt.

[Bekijk hier de factsheets Gehandicaptenzorg](#)

ZORGROBOT SARA IN ACTIE IN LANGDURIGE ZORG
Kan een zorgrobot werkdruk verlichten én welzijn vergroten?

2/2 Deelresultaten

Tijdsbesteding zorgtaken: verschil met nulmeting
• Tijdsbesteding voor verschillende zorgtaken is lager na de inzet van SARA.

Ontbrekende gedrag en gestorteerde werkdruk
• Ontbrekende gedrag is verminderd na de inzet van SARA.

Zorggroep Elders Maandlinen
• SARA kan de kwaliteit van de zorg verbeteren voor mensen met dementie.

[Bekijk hier de factsheets Dementiesetting](#)

SARA in Actie: Zorgdoelen en Persoonsgerichte Zorg voor Mensen met Dementie en Mensen met een Verstandelijke Beperking

104 SMART Zorgdoelen
• 36 mensen met dementie
• 27 mensen met een verstandelijke beperking

193 Gepolde momenten van inzet
• 86 Zorgdoelen
• Totale GAS score 49,9

Reacties van bewoners
• "Ik moegde van SARA niet."
• "Ik moegde van SARA niet."
• "Ik moegde van SARA niet."

SARA toont potentieel voor de ondersteuning van persoonsgerichte langdurige zorg voor deze doelgroepen.

Ontwikkelde producten

Met een apparaat het bewustzijn meten bij mensen met dementie – acceptabel voor hen en hun naasten?
Samenvatting van de BIS-studie

A. Het onderzoek

1. Waar ging de studie over?

Bij mensen met dementie in latere stadia of aan het einde van het leven kan ongemerkt onwelbevinden ontstaan. Ook kan het moeilijker zijn om contact te krijgen door een lager bewustzijnsniveau. Dat is soms moeilijk vast te stellen. In deze studie onderzochten wij daarom hoe acceptabel het inzetten van een apparaat is dat mogelijk het bewustzijnsniveau bij mensen met dementie aan het levenseinde kan meten en volgen.

2. Welk apparaat kan mogelijk bewustzijn meten?

Het apparaat heet in het Engels "Bispectral Index monitoring". We gebruiken de afkorting "BIS". Het meet de hersenactiviteit door plakkers op het voorhoofd en berekent dan het bewustzijnsniveau. Op een schaal van 0 tot 100, hoe hoger het cijfer, hoe meer bij bewustzijn iemand is.

3. Hoe verliep de studie?

Deelnemers

- 17 mensen met beginnende dementie
- 24 huidige of voormalige mantelzorgers

Onderzoeksmethode (groepsgesprekken)

Aanpak

- In groepen of individueel konden de deelnemers het BIS apparaat in werking zien.
- Zij gaven aan in welke van 5 situaties zij het inzetten van BIS acceptabel vonden bij mensen met dementie, en in welke situaties niet.
- De deelnemers konden ook zelf andere situaties benoemen.

B. Uitkomsten van het onderzoek (Vervolg samenvatting van de BIS-studie)

1. Wat vonden de deelnemers van het BIS apparaat?

De meeste mensen vonden het BIS apparaat acceptabel. De deelnemers waren geïnteresseerd. Toen zij de plakkers uitprobeerden op hun voorhoofd, gaven ze aan dat ze daar geen last van hadden.

2. Hoe acceptabel vonden de deelnemers het toepassen van BIS?

De tabel hieronder laat dit zien. De meningen van de deelnemers met dementie over hoe acceptabel BIS is, verschilden bij alle voorgeschiede situaties. Sommigen verwachtten meer comfort door de inzet van BIS, anderen wilden juist geen apparaat bij het einde van het leven. De mantelzorgers vonden het acceptabel om BIS in te zetten in medische situaties. Bijvoorbeeld bij mensen die in slaap gebracht worden om liden te verlichten bij het levenseinde (dit heet palliatieve sedatie). Mantelzorgers noemden ook vaak het registreren en volgen van pijn. Dit vonden zij ook acceptabel.

3. Wat leren we verder uit deze studie?

- Het is belangrijk dat BIS voorgewege waarde heeft voor mensen met dementie. Het mag niet de menselijke zorg vervangen.
- Het is belangrijk dat de mensen met dementie, de mantelzorgers en andere naasten goed geïnformeerd zijn.
- Een aantal deelnemers ziet potentie in BIS om symptomen te registreren, om communicatie en het nemen van beslissingen te vergemakkelijken, en acceptatie van de ziekte en naderend afscheid te bevorderen.
- Anderen zijn niet direct meerwaarde van BIS in de zorg voor mensen met dementie.
- Er zijn nog meer gegevens om het apparaat te verbeteren, bijvoorbeeld om de sensoren contactloos en mobiel te maken.

Situaties voorgesteld door onderzoekers en hoe acceptabel men die vond	Mening van mensen met dementie	Mening van mantelzorgers
1. In natuurlijke slaap (om de slaaphouding te volgen)	verdeeld, maar meer positief	verdeeld
2. Met ernstige dementie in een verzorgingshuis	verdeeld, maar meer positief	verdeeld, maar meer positief
3. In de laatste dagen/jaren van het leven	verdeeld, maar meer positief	verdeeld, maar meer positief
4. Herveldend zijn van een operatie in het ziekenhuis	verdeeld	overwegend positief
5. In slaap gebracht worden om liden te verlichten bij het levenseinde	verdeeld	overwegend positief

Contactgegevens:
Indien u vragen hebt over de BIS studie, kunt u de onderzoekers benaderen met e-mail: contend1@umc.nl

CRISIS BIJ DEMENTIE: de emotionele impact op zorgverleners

Wanneer een mantelzorger overbelast raakt, of de toestand van de persoon met dementie plotseling verslechtert, kan er een crisis ontstaan, waardoor het onveilig wordt om thuis te blijven wonen. Deze crisissituaties brengen een acute hoge zorgdruk met zich mee voor mantelzorgers en zorgprofessionals.

In deze studie interviewden wij 17 zorgprofessionals (o.a. huisartsen, SO's, wijkverpleegkundigen en case-managers) en 5 mantelzorgers over de emoties die zij ervaren tijdens crisissituaties en de factoren die deze emoties beïnvloeden.

Crisissituaties bij thuiswonende mensen met dementie hebben een grote emotionele impact op zorgverleners. Zij ervaren zowel positieve als negatieve emoties, die samenhangen met verschillende behoeftbare factoren. Deze factoren onderstrepen het belang van continue samenwerking tussen mantelzorgers en ondersteuning van zorgverleners bij het navigeren door het zorgsysteem.

Factsheets: Met een apparaat het bewustzijn meten bij mensen met dementie – acceptabel voor hen en hun naasten? Samenvatting van de BIS-studie

Bij mensen met dementie in latere stadia of aan het einde van het leven kan ongemerkt onwelbevinden ontstaan. Vaak is het moeilijker om contact te krijgen door een lager bewustzijnsniveau. Dat is soms moeilijk vast te stellen. In deze studie onderzochten wij daarom hoe acceptabel het inzetten van een apparaat is (de Bispectral Index monitoring (BIS)) dat mogelijk het bewustzijnsniveau bij mensen met dementie aan het levenseinde kan meten en volgen. In deze factsheet de deelresultaten.

[Bekijk hier de factsheet](#)

Factsheets: CRISIS BIJ DEMENTIE: de emotionele impact op zorgverleners

Wanneer een mantelzorger overbelast raakt, of de toestand van de persoon met dementie plotseling verslechtert, kan er een crisis ontstaan, waardoor het onveilig wordt om thuis te blijven wonen. Deze crisissituaties brengen een acute hoge zorgdruk met zich mee voor mantelzorgers en zorgprofessionals. In deze factsheet staan de aanpak van het onderzoek, conclusies en factoren die de emoties van zorgverleners beïnvloeden.

[Bekijk hier de factsheet](#)

Webinars – zie bij Webinars

In 2025 verzorgden we vier webinars. Van deze webinars blijven de opnamen beschikbaar via de website.

Zie pagina 55 voor de webinars van 2025

MASQUE2 informatievideo

In het MASQUE2-onderzoek werken we aan de validatie en implementatie van een draagbaar sensorsysteem, in dit geval de sok uit het eerste deel van de studie in MASQUE1. Met de sok kun de zorgmedewerker vroegtijdige signalen van stress te herkennen bij mensen met dementie en mensen met een verstandelijke beperking.

[Bekijk hier de video](#)

Video Op weg naar thuis – een optimaal leefmilieu voor mensen met syndroom van Korsakov

Een informatieve video voor het onderzoek naar hoe de woonvorm en het leefmilieu van mensen met het syndroom van Korsakov optimaal kan worden vormgegeven. Uitgangspunt voor dit onderzoek is dat deze doelgroep zoveel mogelijk autonomie en kwaliteit van leven ervaren.

[Bekijk hier de video](#)

Jaarlijks UNC-ZH symposium: Samenwerken aan betekenisvolle zorg!

Met trots kijken we terug op het UNC-ZH Symposium 2025, waar ruim 300 deelnemers samenkwamen voor een dag vol inspiratie, kennisdeling en ontmoeting. Het thema 'Samenwerken aan betekenisvolle zorg, welzijn, waardigheid en wetenschap' stond centraal. Er waren plenaire presentaties, verdiepende workshops, en ruimte voor uitwisseling en inspiratie op de ontdekkingsmarkt.

Plenaire sessies

Dagvoorzitter Arno Doornebosch opende met een casus over betekenisvolle zorg: hoe kunnen we iemand die altijd graag ging vissen, ook in een zorginstelling blijven ondersteunen in deze hobby? Een kleine aanpassing kan een groot verschil maken in iemands geluk!

Monique Caljouw liet zien hoe UNC-ZH onderzoek bijdraagt aan praktische hulpmiddelen om kwaliteit van leven te verbeteren, het verminderen van pijn en onbegrepen gedrag, het stimuleren van zelfstandig functioneren en het optimaliseren van palliatieve zorg.

Het valorisatieteam introduceerde zichzelf op het podium en beantwoordde vragen over wat valorisatie inhoudt en wat lidorganisaties hiervan kunnen verwachten. Promovenda Yara Schepen pitchte het nieuwe SYMPA-DEM onderzoek over symptoomherkenning bij mensen met dementie in de laatste levensfase.

Tijdens de keynote 'Zeg JA bij dementie!' lieten Hanneke en Freya de aanwezigen met interactieve oefeningen ervaren hoe belangrijk geduld en speelsheid zijn in de omgang met mensen met dementie – een echte eyeopener.

Ook werden er meerdere onderzoeken gepresenteerd:

- **ENACT** door Myrthe Houben: over een toolkit om betekenisvolle activiteiten voor verpleeghuisbewoners te kiezen.
- **De Vitale Tuin** door Melanie van der Velde – van Buuringen: over hoe een aangepaste buitenruimte ouderen kan stimuleren om vaker naar buiten te gaan.
- **Behouden van betekenisvolle activiteiten** door Mari Groenendaal: over het behoud van betekenisvolle activiteiten bij verhuizing naar een verpleeghuis.

Tenslotte werd de stimuleringssubsidie uitgereikt. Die ging dit jaar naar het project 'Klaar voor Thuis!' van Marja Booister en Lisette Hoogendijk van Zonnehuisgroep Vlaardingen! Het onderzoek is gericht op een betere overgang van geriatrische revalidatie naar huis.

Workshops

De workshops boden verdieping en interactie. Onderwerpen waren onder andere:

- **Pijn bij dementie** – Welke niet-medicamenteuze interventies kunnen helpen?
- **Het Namaste Familieprogramma** – Hoe creëer je betekenisvol contact met mensen met vergevorderde dementie?
- **Valorisatieteam** – Kennis delen en inspiratie opdoen over cliëntparticipatie.
- **Het organiseren van verhuizingen** – Hoe zorg je voor een soepele overgang naar een nieuwe zorgomgeving?
- **eHealth in de ouderenzorg** – Wat werkt écht en wat blijft in de kast liggen?
- **Open deuren en zorg bij dementie** – Vrijheid en veiligheid in balans brengen.
- **Liefdevolle zorg in de praktijk** – Videoreeks en discussie over betekenisvolle zorg.

Voorjaarsoverleg: WOC-voorzitters, linking pins en UNC-ZH staf komen samen

Elkaar ontmoeten, elkaar beter leren kennen en nog meer samenwerking opzoeken in kennis maken, delen en toepassen; dat waren de doelen van het voorjaarsoverleg WOC van vrijdag 4 april op het LUMC. Voorzitters van de Wetenschappelijke Onderzoekscommissies (WOCs) uit de verschillende lidorganisaties, de linking pins en de UNC-ZH stafleden kwamen bijeen.

Tijdens een interactieve ochtend vertelden WOC-voorzitters en linking pins elkaar met welke onderzoeken, veranderingen en andere belangrijke thema's hun organisaties zich momenteel bezighouden. Ook gingen zij met elkaar in gesprek over het gebruik van social media om onderzoekresultaten te verspreiden en bijeenkomsten onder de aandacht te brengen.

Bovendien werden eerste resultaten van het project 'Navigeren door crisis' gedeeld, over de emotionele impact van crisisopnamen van personen met dementie in het verpleeghuis. De WOC-voorzitters en linking pins gaven aan dat crisisopnamen momenteel een belangrijk thema zijn.

Er ontstond een mooie uitwisseling van kennis en ervaring. Zo blijven we met elkaar de verbinding tussen onderzoek en praktijk versterken.

Geslaagde kenniscafés

In 2025 organiseerde veel UNC-ZH lidorganisaties inspirerende kenniscafés. Deze bijeenkomsten stonden in het teken van kennisdeling, verbinding en het gezamenlijk verkennen van actuele thema's in de ouderenzorg. Elk kenniscafé leverde waardevolle inzichten op voor professionals, onderzoekers en beleidsmakers.

De toekomst is vandaag!

Op 3 april organiseerden HWW zorg, Saffier en het UNC-ZH gezamenlijk het inspirerende Kenniscafé met de titel: "De toekomst is vandaag! Thijs Houtappels, bestuurder bij Saffier, opende de middag en sprak met overtuiging over het belang van voortdurende ontwikkeling, samenwerking en kennisdeling in de ouderenzorg. Juliette van der Zwart benadrukte namens het UNC-ZH de kracht van kennisdeling binnen het netwerk en de waarde van het verbinden van onderzoek, zorgpraktijk en onderwijs.

Cindy van Spronsen, verbonden aan het Centrum voor Innovatief Vakmanschap (ROC Mondriaan), sprak over innovatie in de zorgpraktijk en hoe belangrijk het is om studenten en professionals voor te bereiden op een toekomst waarin technologie en vernieuwing een centrale rol spelen. Lonneke, geestelijk verzorger bij Saffier locatie Nolenshaghe, bracht het ethische perspectief in en nodigde de aanwezigen uit om stil te staan bij de menselijke kant van technologische vooruitgang.

Michael Zonneveld, ergotherapeut en promovendus bij het UNC-ZH, richtte zich op het belang van digitale vaardigheden binnen de geriatrische revalidatie en hoe zorgprofessionals hiermee optimaal kunnen inspelen op de veranderende zorgbehoefte.

Van GRZ behandelpad tot intimiteit bij Kenniscafé Aafje

Op 20 mei stond het Kenniscafé bij Aafje op het programma in De Vijf Havens, met als titel: "Wetenschap als basis: diverse onderwerpen waar wij trots op zijn!" Er kwamen veel uiteenlopende onderwerpen aan bod. Marieke Koet vertelde over obesitas revalidatie, dat het te kort door de bocht is om te zeggen dat elk pondje door het mondje gaat bij mensen met morbide obesitas, en dat het Jojo-effect daadwerkelijk wetenschappelijk bewezen is.

Ashley de Sterke sprak over seksualiteit en intimiteit. Ze gaf aan dat wetenschappelijke studies aantonen dat een aanzienlijk deel van de ouderen behoefte heeft aan meer intimiteit, aanrakingen en/of seks. Intimiteit wordt zelfs belangrijker gevonden naarmate we ouder worden.

Na de pauze gaf Anita Kokje inzicht in het GRZ behandelpad en de bijkomende uitdagingen bij de implementatie hiervan. Er werd afgesloten door Amaya van Leeuwen en Manon Vollebergh, over het onderzoek Video Interventie Ouderenzorg (VIO), wat zorgverleners via videofeedback en opdrachten beter leert omgaan met onbegrepen gedrag.

Kennislunch bij Marente

De kennislunch op 2 juni bij Marente bood een laagdrempelige setting waarin professionals ervaringen uitwisselden over actuele vraagstukken, onder leiding van dagvoorzitter en linking pin Christa van der Sman. Ingeleid door Maartje Klapwijk, specialist ouderengeneeskunde van Marente en onderzoeker bij het UNC-ZH, presenteerden twee onderzoekers, Yara Schepen en Jacqueline Wallage aan collega's hun bevindingen van recente onderzoeken in de ouderzorg. Yara (specialist ouderengeneeskunde i.o. en promovendus) besprak de eerste resultaten van de IPOS-DEM studie, Jacqueline (Specialist Ouderengeneeskunde i.o. en klinisch farmacoloog i.o.) evalueerde de huidige praktijk van palliatieve sedatie bij Marente. verpleegkundig specialist

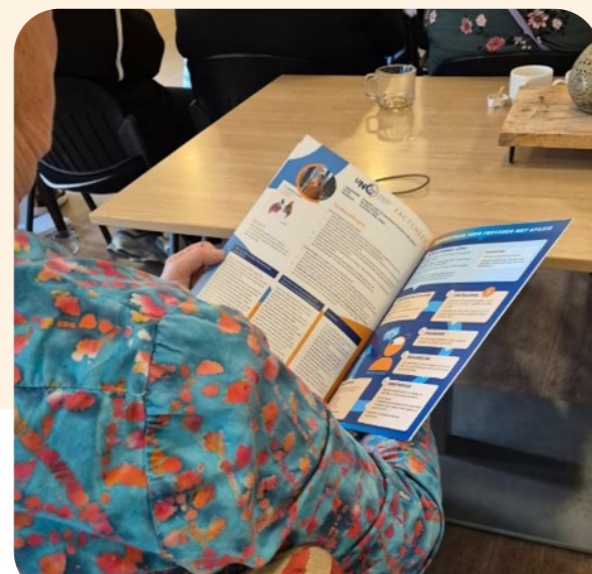

van het wondzorgteam van Marente, Janine van de Meij, vertelde over haar praktijkonderzoek, een vergelijkend onderzoek naar verschillende wondzorgmiddelen voor skin tears. Maarten van de Kuilen, manager kwaliteit en opleiden, gaf tot slot een doorkijkje naar de toekomst van onderzoek binnen Marente.

Verbindend communiceren bij kenniscafé Topaz

Hoe kunnen we verbinding blijven maken met bewoners en cliënten, ook wanneer taal en vaardigheden afnemen? Dat was de centrale vraag tijdens het kenniscafé van Topaz op dinsdag 28 oktober, georganiseerd op locatie Overrhyn. De middag werd geopend door Carolien de Vries, logopedist en recent gepromoveerd op

haar onderzoek naar pijnherkenning bij personen met afasie. Zij presenteerde haar pijnprotocol voor personen met afasie, ontwikkeld op basis van haar promotie-onderzoek. Carolien liet zien hoe zorgprofessionals pijn beter kunnen herkennen bij mensen die dit zelf niet (meer) kunnen verwoorden. Vervolgens nam Marian Jaspers Faijer, muziektherapeut, het publiek mee in de wereld van muziek en zingeving. Zij liet op inspirerende wijze zien hoe muziek een brug kan slaan wanneer woorden tekortschieten, en hoe via klank en ritme betekenisvolle momenten van contact kunnen ontstaan bij mensen met afasie of dementie. De middag werd afgesloten door Ruth Schreuders, geestelijk verzorger en lid van de werkgroep Palliatieve Zorg. Ruth deelde haar ervaringen over het aangaan van verbinding met mensen met afasie en dementie, en vertelde openhartig over de uitdagingen én de waardevolle ontmoetingen die zij in haar werk ervaart.

Kennis delen tijdens Webinars

COVID-19 in verpleeghuizen en geriatrische revalidatie

Lisa van Tol deelde 11 februari de uitkomsten van haar proefschrift tijdens een Webinar van twee delen:

1. Over COVID-19 maatregelen en beleid in verpleeghuizen, uit de COVID-19 MINUTES studie. Lisa besprak hoe het verpleeghuizen verging tijdens de coronapandemie, en welke problemen en oplossingen er werden besproken in de crisisteams.

2. Over geriatrische revalidatie na COVID-19, uit de EU-COGER studie. Tijdens dit onderdeel werd besproken of ook kwetsbare revalidanten herstellen van COVID-19, welke zorg er aan COVID-19 revalidanten wordt gegeven, en hoe dat in andere Europese landen gaat.

➔ [Webinar - COVID-19 in verpleeghuizen en in geriatrische revalidatie - proefschrift vertaald in praktische aanbevelingen - UNC-ZH](#)

Kansen en uitdagingen voor eHealth in de geriatrische revalidatie

Op 7 mei, vlak na zijn promotie heeft Jules Kraaijkamp een Webinar gegeven. Hij deelde de nieuwste inzichten uit het EAGER-onderzoek, waarin de ervaringen en behoeften van zorgmedewerkers bij het gebruik van eHealth in kaart zijn gebracht. Tijdens de Webinar werden daarnaast concrete voorbeelden gedeeld over hoe eHealth-toepassingen, zoals sensoren, kunnen bijdragen aan passende en persoonsgerichte revalidatiezorg.

➔ [Webinar Kansen en uitdagingen in de GR](#)

Zorgrobot SARA en advance care planning

Ook onze senioronderzoekers hebben dit jaar kennis gedeeld tijdens Webinars. Zo presenteerde Hanneke Smaling op 24 april over de impact van de Emotie Intelligente zorgrobot SARA op cliënten. Jenny van der Steen droeg bij aan een Webinar georganiseerd door de European Association for Palliative Care op 28 april, over proactieve zorgplanning bij dementie.

Cardiovasculaire preventie bij ouderen: proactief stoppen of niet?

In de DANTON-studie is onderzocht of het geleidelijk verhogen van de bloeddruk, door het stapsgewijs afbouwen van antihypertensiva, effect heeft op probleemgedrag, kwaliteit van leven, zorgbehoefte, valgevaar en cardiovasculaire veiligheid bij ouderen met dementie. Jonathan Bogaerts heeft hierover na de afronding van zijn promotietraject een Webinar verzorgd op 19 juni.

➔ [Webinar Cardiovasculaire preventie bij ouderen - UNC-ZH](#)

Het UNC-ZH laat van zich horen op (inter)nationale congressen en symposia!

Het afgelopen jaar hebben verschillende onderzoekers van het UNC-ZH hun werk gepresenteerd op internationale congressen in Europa, Azië en Amerika. Een mooie kans om kennis te delen én op te doen!

Tijdens het Jaarcongres GRZ in januari presenteerde Leonoor van Dam van Isselt over de proeftuin ambulante geriatrische revalidatie, en over praten MET revalidanten in plaats van OVER revalidanten.

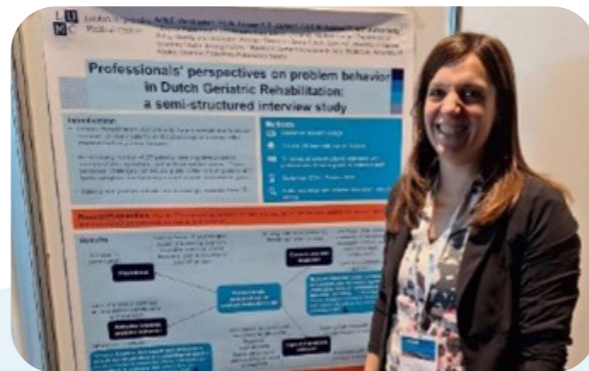

ESMEE ADAM was in Gent op het European Association for Mental Health in Intellectual Disability congress. Hier sprak zij over de impact van een Emotie Intelligente zorgrobot op onbegrepen gedrag en kwaliteit van leven in de zorg voor mensen met een verstandelijke beperking.

Voor het Namaste Familieprogramma was **HANNEKE SMALING** in Cork om een 2-daagse Namaste Care train-the-trainer cursus te geven voor het In-Touch Horizon Europe project waarin Namaste gekoppeld wordt aan proactieve zorgplanning. Daarna volgde het 2-daagse Namaste Care International waar zij presenteerde over de ENACT toolkit met betekenisvolle activiteiten.

[Lees hier meer over dit bezoek](#)

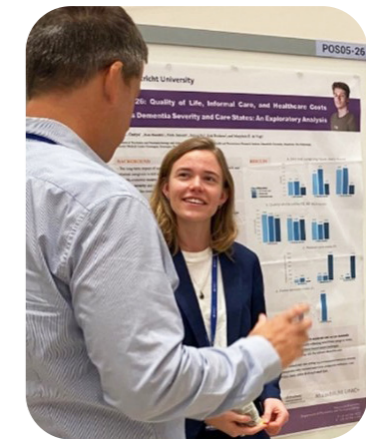
HELMA VERSTRAETEN presenteerde op het EuGMS-congres in Reykjavik haar poster over probleemgedrag in geriatrische revalidatie. Daarnaast leidde ze ook een internationale focusgroep. De belangrijkste conclusie hiervan is dat de organisatie van geriatrische revalidatie verschilt per land, maar dat de uitdagingen op het gebied van gedrag universeel zijn.

ARNO DOORNEBOSCH en **MONIQUE CALJOUW** deelden in september onderzoekinzichten over interprofessioneel samenwerken (INTERACTION) en over verhuizingen binnen de verpleeghuiszorg (RELOCARE) op het International Psychogeriatric Association (IPA)-congres in Kanazawa, Japan. Ook deden zij inspiratie op voor de organisatie van dit congres, want volgend jaar vindt het plaats in Leiden!

In oktober presenteerde **ANNELIES VAN RIJN** in Praag op het World Congress of Psychiatry haar onderzoek over de 'Op Weg naar Thuis' studie. In dit onderzoek wordt gekeken naar hoe de woonvorm en het leefmilieu van mensen met het syndroom van Korsakov optimaal kan worden vormgegeven.

ANOUK LAMÉ, HANNEKE SMALING en **MIRIAM HAAKSMA** waren in Bologna op het Alzheimer Europe congres. Miriam presenteerde over de impact van een crisopname op naasten en zorgprofessionals, Hanneke presenteerde over de Emotie Intelligente zorgrobot, en Anouk deelde een poster over het meten van kwaliteit van leven bij mensen met dementie (MeViDem). De dagen zaten vol met nieuwe ideeën, waardevolle contacten en inspiratie om mee terug te nemen naar het werk!

JENNY VAN DER STEEN presenteerde twee posters en gaf een sessie over trainingsstrategieën in dementiezorg tijdens de Gerontological Society of America (GSA) conference in Boston.

VEERLE BROUWER presenteerde tijdens het Dutch Congress of Rehabilitation Medicine congres in november haar poster 'Persoonlijke- en omgevingsfactoren nog onderbelicht in het geriatrische revalidatie onderzoek'. Daarbij werd ze zelfs genomineerd voor de top 10 posters!

In oktober presenteerde **SUZANNE DEBU** tijdens de landelijke GRZ-onderwijsdag. Ze vertelde over eHealth in de geriatrische revalidatie en haar promotietraject: EAGER-2-SEE.

**Kennis
toepassen**

Kennis toepassen

Wat ik heb geleerd is dat aandacht voor implementatie blijven en heel bewust gegeven moet worden. Dit hoort net zo goed bij je rol als Linking pin en is mogelijk wel het belangrijkste onderdeel.”

• ROSALIE HENDRIKS,
LINKING PIN PIETER VAN FOREEST •

“De CREATE-tool heeft een boost gegeven aan de geriatrische revalidatieafdelingen van Aafje! Er komen extra leuning in de gangen, extra oefenmateriaal op de afdelingen en er worden 'beweeg stationnetjes' gemaakt door het gebouw met behulp van stickers op muren en vloeren om zo het revalidatieklimaat te verbeteren.”

• KELLY VAN ENGELSDORP GASTELAARS,
LINKING PIN AAFJE •

De Vitale Tuin is een onderwerp van een onderzoeksproject door studenten van het EMC bij Argos Zorggroep. Zij gaan onderzoeken welke aanpassingen er eventueel gedaan moeten worden om te zorgen dat mensen met dementie vaker naar buiten kunnen gaan.”

• ARJAN LANSBERGEN,
LINKING PIN ARGOS •

“We zijn gestart met de implementatie van het Pijnprotocol van Carolien de Vries. Dit heeft ertoe heeft geleid dat medewerkers gericht vragen stellen over pijnsignalering. Ook de resultaten van het stimuleringsubsidie onderzoek naar lepelbrood heeft dit jaar een toepassing gekregen, in de vorm van het ‘mini-receptenboek pap en lepelbrood’.”

• CHRISTINE KOEVOETS,
LINKING PIN TOPAZ •

Medewerkers
in het
zonnetje

Caroline heeft zich ingezet tijdens het bezoek van de masterstudenten van HAS, bij het jubileumfeest, én het uitproberen van de ENACT Inspiratiegids in de praktijk.

• CAROLINE BERRY -
ACTIVITEITENBEGELEIDSTER BIJ TOPAZ •

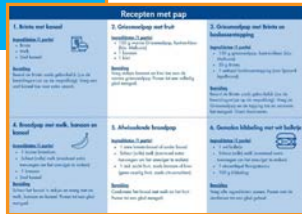

Kim heeft als projectleider de implementatie van de CREATE-tool gefaciliteerd op de Geriatrische Revalidatie- locatie Marnix van Argos Zorggroep. Door deze implementatie hebben vier revalidatieteams kunnen werken aan hun eigen doelen rondom een uitdagend revalidatieklimaat.

• KIM SEIJMOUR - VERPLEEGKUNDIG
COÖRDINATOR BIJ ARGOS ZORGGROEP •

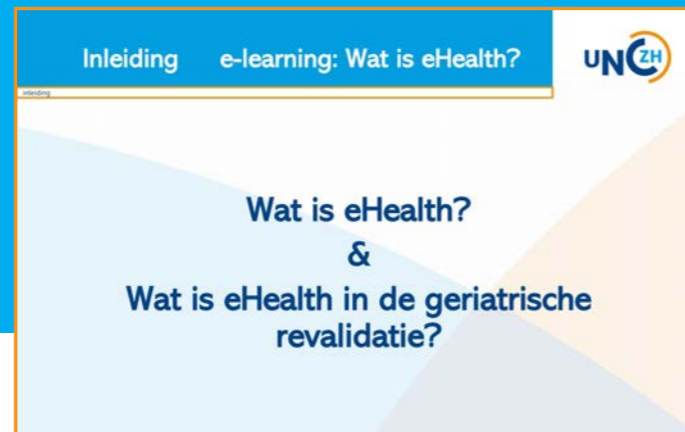
Ontwikkelde producten

Receptenboek Christine Koevoets

Slikproblemen (dysfagie) verhogen het risico op verslikking, uitdroging en ondervoeding. De broodmaaltijden van verpleeghuisbewoners met ernstige slikproblemen worden veelal vervangen door pap. Lepelbrood biedt een alternatief/toevoeging voor pap. Dit mini-receptenboek kwam tot stand naar aanleiding van wetenschappelijk onderzoek naar maaltijdtevredenheid van verpleeghuisbewoners met ernstige slikproblemen. Dit onderzoek vond plaats tijdens de invoering van lepelbrood binnen zorgorganisatie Topaz.

[Bekijk hier het Mini-receptenboek](#)

E-learning 'Wat is eHealth?' & 'Wat is eHealth in de geriatrische revalidatie?'

In deze e-learning staan de resultaten verwerkt uit het onderzoek EAGER. Dit onderzoek legt de basis voor de hele onderzoekslijn EAGER op eHealth in geriatrische revalidatie. In deze e-learning staat wat onder eHealth wordt verstaan, welke vormen en toepassingen van eHealth er zijn, met welk doel je eHealth kan inzetten in de geriatrische revalidatie en handvatten voor implementatie van eHealth in de geriatrische revalidatie.

[Bekijk hier de e-learning](#)

Instructievideo (animatie) Pijnprotocol bij afasie

Bij het onderzoek 'Pijn bij afasie, een onbesproken probleem' ontwikkelde het onderzoeksteam een pijnprotocol afasie. Hiermee kunnen zorgmedewerkers in de praktijk aan de slag. Deze instructievideo in de vorm van een begrijpelijke animatie helpt om ermee aan de slag te gaan.

[Bekijk hier de instructievideo](#)

Samen uit, Samen thuis – verhuisbox

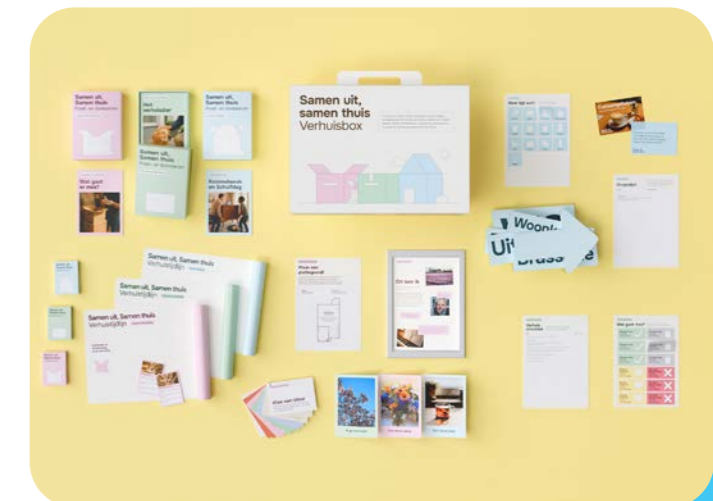
Het verhuizen van verpleeghuisbewoners in en tussen verpleeghuizen kan verschillende redenen hebben, uiteenlopend van veranderende zorgbehoeften tot de sluiting van zorgfaciliteiten. In het SANO-brede onderzoek RELOCARE keken de onderzoekers naar interventies die het verhuizen van verpleeghuisbewoners in en tussen verpleeghuizen op een positieve manier kan ondersteunen. Het onderzoeksteam ontwikkelde een fysieke toolkit. Deze toolkit is klaar.

Video onderzoek Petra Tasseron-Dries

In het onderzoeksproject CARED-4 keek de onderzoeker hoe familie betrokken kan worden bij de zorg voor hun naaste met dementie in het verpleeghuis en in het bijzonder bij de aanpak van onbegrepen gedrag en pijn. De al bestaande STA OPI-methode werd met de bevindingen uitgebreid. De onderzoeker filmde hoe het betrekken van familie er in de praktijk uit kan zien.

[Bekijk hier de video](#)

Verbinding tussen onderwijs en onderzoek: in gesprek met Maaïke Scheffers

De samenwerking tussen het UNC-ZH en de Specialisme Ouderengeneeskunde Opleiding LUMC (SOOL) is dit jaar versterkt. Sinds september 2025 vervult Specialist Ouderengeneeskunde Maaïke Scheffers de rol als verbinder tussen beiden organisaties. Maaïke is al sinds 2021 aan SOOL verbonden als wetenschapsdocent en coördinator van de lijn wetenschappelijke vorming. Ook bij het UNC-ZH is ze bekend: ze promoveerde met de FIT-HIP studie over valangst bij ouderen na een heupbreuk, en werkte samen met verschillende zorgprofessionals binnen het netwerk.

Maaïke, wat houdt de rol van verbinder in?

“Ik vorm een verbinding tussen de opleiding tot specialist ouderengeneeskunde van SOOL en het netwerk van het UNC-ZH, om te zorgen dat de actuele kennis uit het UNC-ZH goed ingebed kan worden binnen de opleiding. Tegelijkertijd kunnen betrokkenen binnen SOOL, zoals de artsen in opleiding en de docenten, ook weer signalen uit de praktijk teruggeven aan het UNC-ZH. Zo ontstaat een wisselwerking waarbij praktijkervaring en wetenschappelijke inzichten elkaar versterken. Zo'n verbinding is nodig om het evidence based werken in de dagelijkse praktijk te kunnen ondersteunen.”

Wat maakt deze verbinding volgens jou belangrijk?

“Mijn ervaring is dat mensen bij wetenschap vaak denken aan hele grote projecten. Maar als verbinder hoop ik dat er ook ruimte komt voor de nieuwsgierigheid die men ervaart in de dagelijkse praktijk. En om die nieuwsgierigheid laagdrempelig in contact te laten komen met het UNC-ZH, om op een efficiënte manier praktijkkennis en wetenschappelijke kennis elkaar te laten versterken.”

Je ziet vaak dat jonge professionals zich over van alles verbazen en snel zien waar huidige werkwijzen voor verbetering vatbaar zijn. Zij hebben echt een frisse blik. Die nieuwsgierigheid naar de wetenschap is er daarom vaak al. Maar niet bij iedereen is het starten van een uitgebreid (promotie)traject haalbaar of wenselijk. Je wilt mensen daarom blijven enthousiasmeren voor de wetenschap op verschillende manieren. Zo'n verbinding met het UNC-ZH draagt daaraan bij.”

Waar zie je nog toekomstige kansen in je nieuwe rol?

“De rol staat nog in de kinderschoenen, maar er liggen veel mogelijkheden. Bijvoorbeeld met het oog op nascholing: door een goede samenwerking tussen de wetenschap en ervaring uit de praktijk. Ook met het UNC-ZH valorisatieteam liggen er mooie kansen om samen te werken, bijvoorbeeld door het organiseren van bijeenkomsten voor specialisten ouderengeneeskunde rondom de implementatie van evidence based tools in de praktijk. En op lange termijn zou uitbreiding naar andere opleidingen natuurlijk een waardevolle vervolgstap zijn.”

Aan de slag met de CREATE-tool

Met de CREATE-tool kan een team op een geriatrische revalidatieafdeling zijn eigen sterke en verbeterpunten voor een uitdagend revalidatieklimaat bepalen. In juni organiseerde het UNC-ZH een bijeenkomst om iedereen die met de tool aan de slag wil op weg te helpen.

Wat is de CREATE-tool?

De CREATE-tool is een hulpmiddel om met je eigen team op een geriatrische revalidatieafdeling het 'uitdagend revalidatieklimaat' in kaart te brengen. Deze tool is wetenschappelijk ontwikkeld tijdens het promotieonderzoek van dr. Lian Tijsen. Afgelopen oktober kwam de tool gratis beschikbaar. Meer informatie en een link om de tool te downloaden zijn te vinden via <https://unc-zh.nl/toolkits/create-tool/>.

“Samenwerken gaat op elke afdeling anders. De CREATE-tool kan daarom op de 2^e verdieping tot hele andere verbeterpunten leiden dan op de 3^e verdieping.”

• LIAN •

Brede opkomst

Medewerkers van alle UNC-ZH lidorganisaties die de CREATE-tool willen gaan gebruiken op hun geriatrische revalidatie afdeling(en), waren welkom op deze bijeenkomst. Ook medewerkers die al met de CREATE-tool van start waren gegaan, maar nog tegen uitdagingen aanliepen. De bijeenkomst was bedoeld om iedereen (verder) op weg te helpen.

Zes verschillende zorglocaties vanuit Aafje, Argos zorggroep, Laurens en Zonnehuisgroep Vlaardingen waren vertegenwoordigd bij de bijeenkomst. Onder de medewerkers waren o.a. behandelaren, teamleiders, projectleiders en linking pins. De meesten van hen krijgen een leidende rol bij het projectmatig inzetten van de CREATE-tool.

Wat werd er tijdens de bijeenkomst besproken?

Onderzoekster Lian deelde praktische tips over het gebruik van de tool en beantwoordde allerlei vragen: 'Wie betrek je bij het gebruik van de tool?'; 'Hoeveel verbeterpunten kiest een afdeling om mee aan de slag te gaan?'; 'Kan de tool over een of twee jaar opnieuw worden gebruikt?'. De deelnemers wisselden ook onderling ervaringen met elkaar uit. Bovendien oefenden ze met verschillende onderdelen van de tool.

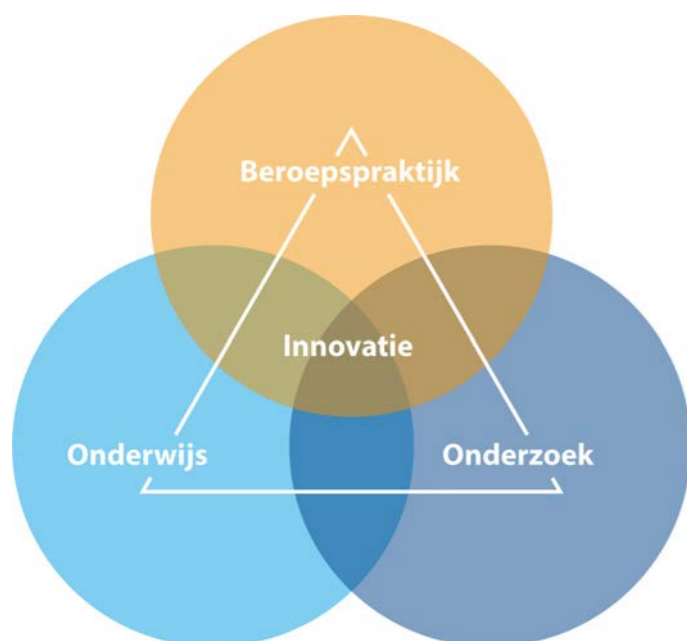
“Na deze bijeenkomst heb ik echt zin om aan de slag te gaan”.

• KIM •

Samenwerking in onderwijs en het UNC-ZH: De zorg van de toekomst

Het UNC-ZH fungeert als verbindende schakel tussen wetenschap, onderwijs en de zorgpraktijk. De slogan van ons netwerk, 'Samen kennis maken, delen en toepassen', weerspiegelt de kern van onze missie: het genereren en verspreiden van nieuwe kennis, zodat deze daadwerkelijk waarde toevoegt aan de zorgpraktijk. Het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek, oftewel het 'kennis maken', vormt de basis van ons netwerk. Tegelijkertijd hechten wij veel belang aan de integratie van deze kennis in zowel het onderwijs als de beroepspraktijk, waarbij het essentieel is dat de gegenereerde kennis zowel toekomstige zorgprofessionals als zorgmedewerkers bereikt en effectief toepasbaar is in de zorgsetting.

Onderwijs als sleutelfactor voor de toekomst van de zorg

Binnen het UNC-ZH zetten we ons actief in voor het delen van nieuwe kennis met de beroepspraktijk. Dit doen we onder andere door het ontwikkelen van kennisproducten die zorgprofessionals helpen bij hun dagelijkse werkzaamheden. E-learnings, factsheets, infographics, animaties en train-de-trainer cursussen zijn slechts enkele van de middelen die we bieden. Deze kennisproducten zijn te vinden in onze uitgebreide bibliotheek, waar zorgprofessionals ze kunnen selecteren op onderzoek, aandachtsgebied of type product. Op deze manier zorgen we ervoor dat onze kennis snel en efficiënt gedeeld wordt, zodat deze direct toepasbaar is in de praktijk. Daarnaast organiseren we regelmatig bijeenkomsten en webinars, waar nieuwe kennis wordt gepresenteerd en besproken. Zo blijven zorgprofessionals op de hoogte van de laatste ontwikkelingen en kunnen zij hun vaardigheden en kennis blijven ontwikkelen, in lijn met de veranderende zorgbehoeften.

Samenwerking met onderwijsinstellingen: kennis overdragen aan de zorgprofessionals van de toekomst

Een van de belangrijkste doelgroepen van het UNC-ZH zijn de zorgprofessionals van de toekomst: de studenten. De student van nu zal in de toekomst de behandelaar, verzorgende en zorgmanager van morgen zijn. Daarom is het essentieel dat ook zij toegang hebben tot de nieuwste wetenschappelijke inzichten en praktijkgerichte kennis. Wij werken dan ook graag samen met onderwijsinstellingen op mbo-, hbo- en universitair niveau, zodat deze nieuwe kennis direct in hun opleidingstrajecten kan worden geïntegreerd.

Voorbeelden van deze samenwerkingen zijn onder andere onderzoeksstages en werkbezoeken. Studenten krijgen de kans om in de praktijk kennis op te doen en kunnen bijdragen aan lopende onderzoeksprojecten. Zo kunnen studenten wetenschapsstage bij het UNC-ZH doen. Deze stage biedt studenten de kans om samen te werken met ervaren onderzoekers en zorgprofessionals en hun kennis direct toe te passen in een realistische zorgsetting.

Ook werkten we samen met diverse opleidingen, waaronder de master *Health Aging and Society*, de opleiding tot specialist geneeskunde en de hbo- en mbo-opleidingen verpleegkunde. Deze samenwerkingen dragen niet alleen bij aan de persoonlijke ontwikkeling van studenten, maar stellen hen ook in staat om een belangrijke rol te spelen in de zorg van de toekomst. Door deze nauwe samenwerking draagt het UNC-ZH actief bij aan de ontwikkeling van zorgprofessionals van morgen, en biedt het studenten de kans om kennis op te doen die hen voorbereidt op de snel veranderende zorgpraktijk. Het delen van kennis met zowel de beroepspraktijk als onderwijsinstellingen is een essentieel speerpunt van ons werk. Zo zorgen we ervoor dat nieuwe kennis niet alleen ontstaat, maar ook daadwerkelijk wordt toegepast, ten goede van zorgmedewerkers én zorgontvangers.

Passende (medische) zorg

- Hoffstädt HE, Klapwijk MS, Hartog ID, van der Linden YM, Mertens BJA, Stoppelenburg A, van der Steen JT. Supporting Family Caregivers of Nursing Home Residents with Dementia in Their Last Week of Life: A Survey Among Bereaved Family Caregivers. *Palliat Med Rep*. 2025 Mar 5;6(1):105-115. <https://doi.org/10.1089/pmr.2024.0088>
- Patrascu M, Berge LI, Vahia IV, Marty B, Achterberg WP, Allore H, Fletcher RR, Husebo BS. The story of pain in people with dementia: a rationale for digital measures. *BMC Med*. 2025 Apr 17;23(1):227. <https://doi.org/10.1186/s12916-025-04057-3>
- van der Steen JT, Mehr DR. Persisting Where Quality of Life Is Worse Than Death. *JAMA Netw Open*. 2025 Apr 1;8(4):e255643. <https://doi.org/10.1001/jamanetworkopen.2025.5643>
- van der Steen JT, Van den Block L, Nakanishi M, Harrison Denning K, Parker D, Larkin P, Giulio PD, In der Schmitzen J, Sudore RL, Mimica N, Holmerova I, Martins Pereira S, Korfage IJ; European Association for Palliative Care (EAPC). Optimizing Advance Care Planning in Dementia: Recommendations From a 33-Country Delphi Study. *J Pain Symptom Manage*. 2025 Jun;69(6):e755-e772. <https://doi.org/10.1016/j.jpainsymman.2025.02.471>
- Bogaerts JMK, Gussekloo J, de Jong-Schmit BEM, Le Cessie S, Ravensbergen WM, Mooijaart SP, Achterberg WP, Poortvliet RKE. Effecten van het afbouwen van antihypertensiva op neuropsychiatrische symptomen en kwaliteit van leven in verpleeghuisbewoners met dementie (DANTON). Een multicenter, open-label, uitkomst-geblindeerde, gerandomiseerde studie [Effects of the discontinuation of antihypertensive treatment on neuropsychiatric symptoms and quality of life in nursing home residents with dementia (DANTON). A multicentre, open-label, blinded-outcome, randomised controlled trial]. *Tijdschr Gerontol Geriatr*. 2025 Jun 10;56(2):6-27. <https://doi.org/10.54195/tgg21665>

- Smaling HJA, Joling KJ, Rijnhart JJM, Twisk JWR, Achterberg WP, Francke AL, van der Steen JT. Namaste Care Family for people with dementia and family-A randomized controlled trial. *Alzheimers Dement*. 2025 Jul;21(7):e70495. <https://doi.org/10.1002/alz.70495>
- de Vries NJ, Smaling HJA, van der Steen JT, Achterberg WP. User-friendliness of the pain assessment in impaired cognition (PAIC15) in persons with aphasia: a pilot study. *Future Sci OA*. 2025 Dec;11(1):2456440. <https://doi.org/10.1080/20565623.2025.2456440>
- Schotvanger N, Klapwijk MS, Biesmans JMA, Bolt SR, Meijers JMM, van der Steen JT. Family-Perceived Quality of End-of-Life Care and Quality of Dying Among Dutch Nursing Home Residents With Dementia: 2005-2024 Trends. *J Am Med Dir Assoc*. 2025 Dec;26(12). <https://doi.org/10.1016/j.jamda.2025.105888>
- Xu J 须静媛, Smaling HJA, Nakanishi M, Shinan-Altman S, Radbruch L, Gaertner J, Achterberg WP, Mehr DR, van der Steen JT. Acceptability of Euthanasia for People With Dementia: Perspectives of Clinicians From Six Countries. *Am J Geriatr Psychiatry*. 2025 Dec;33(12):1263-1274. <https://doi.org/10.1016/j.jagp.2025.08.003>

Technologie

- Debeij SM, van Dam van Isselt EF, Kasteleyn MJ, Krabben HV, Siemonsma P, Achterberg WP, Haaksma ML. Adapting a digital monitoring system for self-management to geriatric COPD rehabilitation: A participatory mixed method study. *Digit Health*. 2025 Jun 9;11:20552076251343782. <https://doi.org/10.1177/20552076251343782>
- Kraaijkamp JJM, Persoon A, Chavannes NH, Achterberg WP, Choukou MA, Dockery F, Kim H, Pérez LM, Pompeu JE, Topinkova E, Vassallo MA, Maier AB, Becker C, Amagasa Y, Holstege MS, van Haastregt J, van Dam van Isselt EF. eHealth in geriatric rehabilitation: an international consensus study. *Eur Geriatr Med*. 2025 Jun;16(3):985-997. <https://doi.org/10.1007/s41999-025-01170-7>

- Oostrik L, Holstege M, Meesters J, Achterberg W, Isselt EFVDV. The effects of mHealth in geriatric rehabilitation on health status: A systematic review. *Arch Gerontol Geriatr*. 2025 Feb;129:105654. <https://doi.org/10.1016/j.archger.2024.105654>
- Adam E, Frielink N, Caljouw M, Bolt S, Embregts P, Zuidema S, Achterberg WP, Smaling HJ. Toward successful eHealth adoption in long-term care: Insights from a national survey of healthcare professionals. *Digit Health*. 2025 Sep 17;11:20552076251376283. <https://doi.org/10.1177/20552076251376283>
- Zuurbier NP, Smaling HJ. Healthcare professionals' experiences with the SARA robot in long-term care for people with dementia and people with intellectual disabilities. *Digit Health*. 2025 Sep 24;11:20552076251375530. <https://doi.org/10.1177/20552076251375530>
- Bosma M, van Meurs A, van den Berg J, van Dijken L, Doornebosch A, Dam van Isselt E, de Waal M. Bruikbaarheid van activiteitenmeters in de geriatrische revalidatie [Usability of activity trackers in geriatric rehabilitation]. *Tijdschr Gerontol Geriatr*. 2025 Dec 9;56(4):19-41. <https://doi.org/10.54195/tgg19417>
- Zonneveld MBG, Pol MC, Achterberg WP, Françoise van Dam van Isselt E. Identifying Stakeholder Values for an eHealth Intervention to Facilitate Home-Based Geriatric Rehabilitation: A Qualitative Multi-Method Approach. *INQUIRY: The Journal of Health Care Organization, Provision, and Financing*. 2025;62. <https://doi.org/10.1177/00469580251347139>

Organisatie van zorg

- Minnema J, Sablerolles R, van Kempen J, van der Kuy H, Polinder-Bos H, van de Loo B, Versmissen J, Haaksma ML, Lafeber M, Faes MC; COMET research team[^]. Regional differences in triage decisions affect hospital mortality among frail COVID-19 patients in the COVID MEDicaTion study. *BMC Infect Dis*. 2025 Feb 4;25(1):165. <https://doi.org/10.1186/s12879-025-10702-2>
- Doornebosch AJ, Achterberg WP, Smaling HJA. Interprofessional collaboration during multidisciplinary team meetings in geriatric rehabilitation: an observational study. *BMC Geriatr*. 2025 Mar 29;25(1):213. <https://doi.org/10.1186/s12877-025-05870-4>
- Haaksma ML, van den Bos F. The importance of integrated care. *Age Ageing*. 2025 May 31;54(6):afaf145. <https://doi.org/10.1093/ageing/afaf145>
- Pol MC, van Isselt EFVD, Doornebosch AJ, Gamble CJ, Vaz M, Groen WG, de Waal MWM, Debeij SM, Innocenti F, Hilgsmann M, van Haastregt JCM. Evaluation of outcomes, costs, and feasibility of home-based geriatric rehabilitation after inpatient rehabilitation: study protocol of the "Better@Home" multicentre prospective cohort study with historical control group. *BMC Geriatr*. 2025 Nov 28;25(1):980. <https://doi.org/10.1186/s12877-025-06573-6>
- Bosma M, van Meurs A, van den Berg J, van Dijken L, Doornebosch A, Dam van Isselt E, de Waal M. Bruikbaarheid van activiteitenmeters in de geriatrische revalidatie [Usability of activity trackers in geriatric rehabilitation]. *Tijdschr Gerontol Geriatr*. 2025 Dec 9;56(4):19-41. <https://doi.org/10.54195/tgg19417>

Interventies

- van der Steen JT, van der Wouden JC, Methley AM, Smaling HJA, Vink AC, Bruinsma MS. Music-based therapeutic interventions for people with dementia. Cochrane Database Syst Rev. 2025 Mar 7;3(3):CD003477. <https://doi.org/10.1002/14651858.CD003477.pub5>

Overig

- Kraaijkamp, Jules J M et al. "Improving the prediction of functional recovery in older adults with stroke in geriatric rehabilitation using an inertial measurement unit combined with the Utrecht Scale for Evaluation of Rehabilitation (USER)." Journal of rehabilitation medicine. Clinical communications vol. 8 43129. 7 May. 2025. <https://doi.org/10.2340/jrm-cc.v8.43129>
- Kraaijkamp JJM, Geerars M, Chavannes NH, Achterberg WP, van Dam van Isselt EF, Punt M. Changes in physical activity and sedentary behaviour following geriatric rehabilitation in older adults with stroke. BMC Geriatr. 2025 May 20;25(1):357. <https://doi.org/10.1186/s12877-025-06007-3>
- Achterberg W, Gordon AL, van Dam van Isselt EF. Older people's rehabilitation and recovery. Get up, stand up for geriatric rehabilitation. Age Ageing. 2025 Aug 29;54(9):afaf199. <https://doi.org/10.1093/ageing/afaf199>

Nederlandstalige artikelen en (vak)media

- SKILZ - Pijn bij ouderen [Wilco Achterberg over de richtlijn Pijn bij ouderen - SKILZ](#)
- Physios 2025-1 - Pijn bij dementie, ook een uitdaging voor de fysiotherapeut! Sabine Kruijer, Milou Joosen, Annelore van Dalen-Kok, Monique Caljouw, Wilco Achterberg
- TVZ - Partners in onderzoek. <https://www.tvznext.nl/magazine-artikelen/partners-in-onderzoek/>
- Zorgvisie - Zo vermindert zorgrobot SARA bij ZGEM de onrust en werkdruk [Zo vermindert zorgrobot SARA bij ZGEM de onrust en werkdruk - Zorgvisie](#)
- Tijdschrift voor Ouderengeneeskunde - Geriatrische revalidatiezorg en herstel na COVID-19. [Geriatrische revalidatiezorg en herstel na COVID-19 | Verenso](#)
- Tijdschrift voor Ouderengeneeskunde - Het effect van de robot SARA op de kwaliteit van leven en onbegrepen gedrag bij verpleeghuisbewoners met dementie. [Effect van robot SARA op verpleeghuisbewoners | Verenso](#)
- Vereniging transmurale zorg - Goed voorbeeld: Toolkit overgang naar verpleeghuis. [Goed voorbeeld: Toolkit overgang naar verpleeghuis - Vereniging Transmurale Zorg](#)

Redactie

Myrthe Houben
Eveline Korving
Juliette van der Zwart

Eindredactie

Juliette van der Zwart

Meelezers

Arno Doornebosch
Monique Caljouw

Vormgeving

Engelen & De Vrind

